

OB 25-LETNICI KOČEVSKEGA ZBORA

Veliko pionirsko slavlje v Kočevju

Udeležilo se ga bo 2500 pionirjev iz vse Slovenije ter skupini sovjetskih in jugoslovanskih pionirjev, ki potujeta po poteh drugega zasedanja AVNOJ

Prva večja prireditelj v zvezi s praznovanjem 25-letnice Zbora odposlancev slovenskega naroda bo v Kočevju že 31. avgusta. Takrat bo prišlo v Kočevje okoli 2500 pionirjev in okoli 500 odraslih udeležencev pohoda ob 25-letnici Kočevskega zbora. Istega dne bo prišla v Kočevje še skupina 20 pionirjev iz Sovjetske zveze in skupina 50 pionirjev in borcev iz vseh bratskih republik. Obe manjši skupini bosta nato nadaljevali pot po poteh odposlanec drugega zasedanja AVNOJ.

Skupine pionirjev bodo prihajale v Kočevje vse dopoldne 31. avgusta in si najprej ogledale zgodovinski »Seškov dom«, kjer je pred 25. leti zasedal Kočevski zbor, nato pa si bodo ogledale še muzej.

Okoli 12. ure bo pred spomenikom v Kočevju Franc Leskošek-Luka, predsednik ZVB Slovenije, prevzel raport vodij pionirskih skupin, nato pa bo žalna komemoracija za padlimi borci in žrtvami našilja. Kasneje bo pri domu telesne kulture v Gaju zborovanje, na katerem bo govoril predsednik občinske skupščine Kočevje Miro Hegler in zastopniki naših in sovjetskih pionirjev. V kulturnem delu programa bodo nastopili partizanski umetniki in pionirske skupine iz Brežic, Kopra, Maribora, Kočevja in Ljubljane.

Za mlade bo kasneje kosilo (partizanski golaž), ob 16. uri pa bo za slovenske pionirje odhod proti domu; manjši skupini sovjetskih in jugoslovanskih pionirjev bosta nadaljevali pot proti Metliki naslednje jutro.

Pokroviteljstvo nad to pionirsko prireditvijo je prevzela občinska skupščina Kočevje; organizirata jo posebna odbora (republiški in občine Kočevje). Pri pripravi in izvedbi te velike pionirske manifestacije bo sodelovala vsa kočevska mladina, ki bo okrasila mesto, JLA, preskrbovala na podjetja iz Kočevja in Ljubljane, filatelistično društvo Slovenije in PTT podjetje, ribniški pionirji in drugi. Prav na dan slavlja bo izšla tudi posebna brošura »Ob 25-letnici Kočevskega zbora«, ki bo tudi priložnik za pouk v 5. in 6. razredih osemletke.

Pokroviteljstvo nad to pionirsko prireditvijo je prevzela občinska skupščina Kočevje; organizirata jo posebna odbora (republiški in občine Kočevje). Pri pripravi in izvedbi te velike pionirske manifestacije bo sodelovala vsa kočevska mladina, ki bo okrasila mesto, JLA, preskrbovala na podjetja iz Kočevja in Ljubljane, filatelistično društvo Slovenije in PTT podjetje, ribniški pionirji in drugi. Prav na dan slavlja bo izšla tudi posebna brošura »Ob 25-letnici Kočevskega zbora«, ki bo tudi priložnik za pouk v 5. in 6. razredih osemletke.

Prejšnji teden so začeli na hmeljiščih Dolenjske, Bele krajine in Spodnjega Posavja obirati hmelj. Strokovnjaki pravijo, da letošnji pridelek ne bo slabši od lanskega, čeprav je ponekod hmelj prizadela suša. Zaradi muhastega vremena so letos hmeljarji organizirali večje število obiralcev, ponekod pa so jim oskrbeli tudi prevoz in malico. V kmetijskem kombinatu ZASAVJE v Sevnici, ki je na našem področju največji pridelovalec hmelja, obirajo tudi z obiralnimi stroji (Foto: M. Vesel)

Začetek asfaltiranja ceste Boštanj - Radeče

Z nekajtedensko zamudo bodo vendarle začeli graditi in modernizirati cesto Boštanj - Radeče. GRADIS, ki bo asfaltiral cesto, je zagotovil, da bo začetek dela 21. avgusta. Modernizacija 9 km dolgega odseka bo veljala 560 milijonov starih dinarjev, od tega bo republiški cestni sklad prispeval 200, občine Sevnica, Laško, Krško in Celje pa 160 milijonov. Manjkajoči denar bo posodilo podjetje GRADIS, ki ga bo od cestnega sklada dobilo povrnjenega v enem letu. Obresti bodo plačale občine. Cesto bodo začeli asfaltirati od Radeč proti Boštanju.

Goriška vas vabi na osrednjo slovensko proslavo v Novi Gorici 15. septembra 1968 ob 11. uri. Tovarš Tito, predsednik republike, je pokrovitelj te proslave.

Državno prvenstvo v Krškem

Včeraj se je v Krškem začelo državno mladinsko plavalno prvenstvo, ki se bo končalo v petek popoldne. Udeležuje se ga 180 najboljših mladincev in mladnic iz 14 jugoslovanskih vodnih igralnih klubov. Sodelujejo naslednji klubi: Triglav - Kranj, Ruda - Trbovlje, Koper, Ilirija-Slavija in Ljubljana, Mladost in Medveščak iz Zagreba, POSK iz Splita, Partizan in Crvena zvezda iz Beograda, Odrad iz Kikinde, Spartak iz Subotice, Pančevo in domači Celulozar.

Pričetek tekmovalj je vsak dan ob 8.30, finale borbe pa se bodo prva dva dni začele ob 17. uri, v petek pa ob 16. uri.

L. HARTMAN

V Metliki 1. septembra zbor XV. SNOUB „Belokranjske“

1. septembra bo v Metliki XV. SNOUB »Belokranjska« slovesno praznovala 25-letnico svoje ustanovitve, hkrati pa bo v Metliki tudi slavlje ob 25-letnici ustanovitve oficirske šole glavnega štaba NOV in POS. Odbori partizanskih enot

VABIJO VSE BORCE

XV. SNOUB »Belokranjske« in nekdanje gojence ter vodstvo oficirske šole glavnega štaba NOV in POS na zbor brigade in šole, ki bosta 1. septembra 1968 ob 10.30 v parku ob Cesti bratstva in enotnosti v Metliki.

Vabimo vse borce in svojce padlih, da se udeležijo proslave — 25-letnice ustanovitve brigad in šole.

Srečanja se bodo udeležili borci Belokranjskega odreda, Cankarjeve brigade, XIII. proletarske brigade »Rade Končar«, I. brigade VDV, I. slovenske artiljerijske brigade, Rabske in Zeleničarske brigade, XIV. brigade glavnega štaba NOV in POS ter borci XIV. divizije, ki so se udeležili pohoda na Stajersko.

Metlika vabi hkrati na to veliko svečanost tudi borce in aktiviste drugih vojaških enot Slovenije in Hrvaške. — Posebnih vabil ne bo.

VABIJO ODBORI NASTETIH ENOT

Novomeški piloti v Italiji

24. avgusta se bo začelo v Vidmu (Italija) tridnevno tekmovanje pilotov motornih letal, ki se ga bodo udeležili letalci iz Avstrije, Italije in Jugoslavije. Na to tekmovanje bo novomeška letalska šola poslala tri predstavnike s tremi letali. Zdenko Hlavaty bo letel z letalom PO-2, Bojan Avsec z LIBIS-180 in Adolf Suštar s KB-6-MATA-JUR. Za to tekmovanje so se novomeški letalci dalj časa pripravljali na letališču v Prečni.

Tovariš Kardelj na Frati

V četrtek, 15. avgusta popoldne, je obiskal partizanski dom na Frati član sveta federacije Edvard Kardelj z ženo Pepco. Tovariš Kardelj se je na Frati zadržal krajši čas.

M. S.

Zločin nad ČSSR

Čete petih držav varšavskega pakta: ZSSR, Poljske, Nemške DR, Modžarske in Bolgarije so v noči med 20. in 21. avgustom zasedle Češkoslovaško. Improvizirana radijska postaja okupacijskih sil Vltava je sporočila prebivalstvu, da je predsednik republike spet Novotny, ki jih je, kot zatrjuje moskovski radio, »poklical na pomoč«.

ČK KPČ, vlada in skupščina pa so sporočili ljudstvu ČSSR in svetu, da se je to zgodilo v nasprotju z vsemi normami mednarodnega prava in da je to kršitev vseh načel, na katerih bi morali sloneti medsebojni odnosi. Ko to pišemo, je prišlo do bojov na pra-

ških tleh, čeprav češkoslovaško zakonito vodstvo ni pozvalo oboroženih sil in varnostnih organov, ker so sile petih držav preveč močne.

Sovjetski veleposlanik v Washingtonu je še ponoči po srednjeevropskem času obvestil o prihodu čet petih držav v ČSSR

predsednika Johnsona. Isto je storil tudi sovjetski veleposlanik v Londonu, ki je nemudoma obvestil britansko vlado. Premier Wilson je takoj prekinil dopust.

Ko to pišemo, so nam na voljo šele prve reakcije iz tujine. Med prvimi odzivi so glasovi iz KP Italije in italijanskega delavskega gibanja. Ti glasovi govorijo o težkih posledicah za mednarodno delavsko gibanje, ki ga bo imela akcija petih držav. Ni dvoma, da bo ta pretresljiva tragedija, ki jo je češkoslovaško ljudstvo po Münchnu leta 1938 zdaj doživlja že drugič, našlela na obsojbo vseh, ki so jim pri srcu načela enakopravnosti med narodi in socializem.

Mehansko kovinski obrat SGP PIONIR v Novem mestu prevzema v izdelavo tudi vse vrste strgarskih in rezkarskih del, da tako popolni proste zmogljivosti modernih strožnic in rezkalnih strojev. V začetku letošnjega leta so prevzeli naročilo semiške ISKRE za izdelavo 5 strojev za navijanje kondenzatorjev. Stroje so po načrtih Iskrinih konstruktorjev v celoti izdelali v Pionirjevi delavnici pod vodstvom vodje ključavničarske dejavnosti, tehnika Vinka Dožmana in mojstra strgarske delavnice Hermana Povšeta. — Na sliki: zadržana dva navijalna stroja so pred nekaj dnevi odpeljali v Semič. (Foto: M. Vesel)

Posvetovanje za izkušnje

V Novem mestu spet obudili željo po sodelovanju z mladinskimi komiteji iz sosednjih občin

Občinski komitej Zveze mladine v Novem mestu bo v kratkem sklical posvetovanje z mladinskimi vodstvi iz vseh dolenskih, belokranjskih in spodnjeposavskih občin. Pogovarjali se bodo o oblikah in vsebini stalnega skupnega sodelovanja. Posvetovanja naj bi bila pogostna in vsakokrat v drugi občini.

»K sodelovanju z mladino v sosednjih občinah nas spodbuja predvsem želja, da bi drug drugega spoznali, se zblížali, izmenjavali mnenja o delovnih izkušnjah, programih in pripravljali skupne akcije,« je izjavil predsednik novomeškega komiteja Andrej Repinc.

»Nedvomno bi se ob takem sodelovanju lahko rodile pa-

metne pobude in zanimive akcije oziroma prireditve kot športna in kulturna srečanja, manifestacije v počastitev dneva mladosti in podobno. Zda bomo morali na primer izdelati statut občinske organizacije, zato bodo predlogi, pripombe in mnenja naših sosedov na skupnih posvetovanjih zelo dobrodošli napotki, kaj moramo v statutu zapisati,« je nadaljeval predsednik Repinc.

»Če bi bilo sodelovanje med komiteji že zdaj utečeno, v Novem mestu najbrž ne bi imeli tolikšnih težav z mladinsko brigado, ki smo jo poslali na akcijo Sava 68,« je med drugim še ugotovil Repinc.

OD 22. AVGUSTA DO 1. SEPTEMBRA

Približno do 22. avgusta nestalno s padavinami in hladno, nato izboljšanje vremena. Okrog 30. avgusta ponovne prehodne padavine z ohlajitvijo.

Dr. V. M.

Trenčin je mesto na Slovaškem. Ko je bil še Novotny na oblasti, so pogumni člani partije iz tega mesta poslali v Prago pismo, v katerem so zahtevali odstop Novotnega. Ko je župan mesta lepih znamko na pismo, je dejal prijateljem: »Če me bodo čez teden dni zaprli, ker sem baje kradel iz tovarne, vedite, da nisem kradel.« Župana niso aretirali, pač pa je moral Novotny odstopiti... V Sovjetski zvezi, posebno v Moskvi, krožijo med ljudmi prepovedane pesmi in zgodbe, razmnožene na ciklostilu. Ker »prepovedani« niso najboljši, sega po teh spisih posebno mladina. In tako je visok funkcionar nekega dne prosil svojo tajnico, če bi mu pretipkala »Vojno in mir«. »Čemu?« ga je vprašala. »Knjigo dobite v vsaki knjigarni.« Funkcionar je odgovoril: »Vem, toda rad bi dosegel, da bi moj sin bral »Vojno in mir«... Zda se ameriški demokrati pred svojo konvencijo 26. avgusta dobiš še četrtega kandidata — rasističnega guvernerja države Georgije — Maddoxa. Ta je nekdo svojim gostom v restavraciji razdelil krepelo, da bi naglasi črnce iz lokala, če bi se prikazali v njem... Predsednik nigerijske vlade general Gowon se vedno noče dovoliti, da bi od lakote umirajočim prebivalcem Biafre pošiljali hrano od zunaj. Bori se za enotno Nigerijo, v kateri bosta vladala sloga in mir. Slabo bo s takimi metodami bolj težko dosegel, mir pa bo vsekakor zavladal, ko bo ves narod Ibov izginil. Takemu početju pravijo tudi genocid... Alžirci so sporočili, da bodo po preiskavi vrnila potniško letalo boeing, last izraelske letalske družbe El Al, ki so ga ugrabili v zraku arabski komandosi in ga prisilili, da je pristalo v Alžiru. Medtem pa so Izraelci dobili v roke dva sirska miga, lovski letali sovske izdelave. Če se bo ta praksa nadaljevala, bodo letalski potniki sicer vedeli, s katerega letališča so odleteli, ne bodo pa vedeli, kam bodo prileteli... Sovjetski list »Izvestija« je zapisal, da Bonn pripravlja bliskovito vojno proti Nemški DR in CSSR. V Bonnu so zankali trditve o bliskoviti vojni. Nato so Izvestija objavile še en članek. V njem trdijo, da Bonn ni z nikakršnim argumentom zavrnil argumentirano sovjetsko trditev...

Ustava in komunalno gospodarstvo

Predpisi s področja komunalnega gospodarstva so najpogostejše pred ustavnim sodiščem Jugoslavije

Občinska skupščina izda odlok o ureditvi odnosov med komunalnimi organizacijami in uporabniki njihovih uslug, komunalno podjetje izdela tarife za svoje uslugе. Toda oboje je skoraj zmeraj po malem protustavno, ker se križa z ustavnimi pravicami državljanov. Ker je tak odlok očitno protustaven, se takoj znajde pred ustavnim sodiščem.

Vzrok tega je predvsem v sami občini ali pa v tem, ker nekatera osnovna vprašanja s tega območja še niso rešena niti v zakonodaji zvez-

ne skupščine. Na to opozarjajo zlasti v zadnjem času, ob petletnici ustavnega sodstva pri nas, saj so v minulih letih bile »komunalije« prav poseben problem pred ustavnim sodiščem Jugoslavije.

PRITOŽBE

Državljanji so se največkrat pritožili zoper različne tarife in takse. Z odloki in tarifami se državljanom pogosto naprtijo materialno-financične obveznosti za komunalne uslugе, na primer za čiščenje ali vodovod, ki pa nimajo zakonite osnove. V večini primerov se za obveznosti ne vračajo v ustreznem obsegu uslug, zato dobi te obveznosti značaj taksi in dajatev, ki jih je ustavno sodišče praviloma zavrnilo.

Toda kaže, da pri tem ne gre samo za pretrpano željo občinskih skupščin in komunalnih delovnih organizacij, da bi dobile več denarja za boljše ureditev komunalij, tudi za ceno preseganja tarifnih meja in možnosti občanov, ampak tudi za pomanjkljivost zveznih predpisov, ki bi natančneje uredili posestno-pravne odnose v komunalnem gospodarstvu.

POOBLASTILA

Tako je treba poudariti, da ne gre za to, da bi se sedaj morala zveza ali republika vmešavati v zadeve občine. Styar je namreč v tem, da nimamo na tem področju nobenega zveznega zakona ne predpisa, ki bi določil pravice občanov in s tem tudi njihove dolžnosti ter preprečil vsakršne skrajnosti.

Ustavno sodišče je to izločilo kot posebno domeno, ker so kršitve ustavnega na-

Letos na tuje precej več kot lani

Podatki govore o množicah turistov, ki prihajajo na odih v Jugoslavijo, hkrati pa tudi mi nismo radi samo doma. V prvih 6 letošnjih mesecih je potovalo v ino- zemstvo 3.494.050 naših državljanov, kar pomeni 38% več kot lani v istem času. V lanskem prvem polletju je »šlo na tuje«, bodisi zasebno ali uradno, 2.726.477 Jugoslovancev.

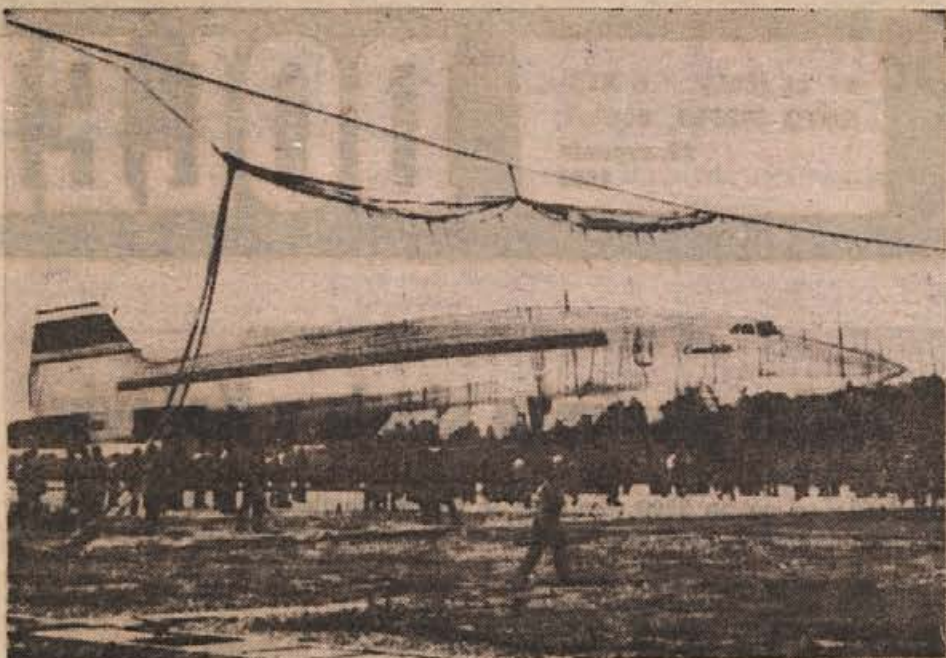
Še vedno napake

■ **PRIJAVA VIKENDOV** — V zvezni skupščini so sprejeli spremembe zakona o stanovanjskih odnosih. Po tem zakonu se tudi vikend (počitniške hiše) štejejo v stanovanjski maksimum in jih je treba prijaviti v 30 dneh po objavi v uradnem listu. Tistim, ki imajo —

posojila v vsej državi znašala februarja letos le 253,6 milijarde SD (to je bilo najnižje stanje potrošniških posojil po reformi), so se do konca junija povečale na 292,6 milijarde. Pred reformo so znašale kakih 400 milijard. Hranilne vloge pa so znašale konec junija letos že 850,5 milijard SD. Naraščanje potrošniških posojil pomaga oživljati promet v trgovini oziroma zmanjševati zaloge v tovarnah.

■ **KONTROLA DOHODKOV** — V novosadski občini so začeli preverjati, odkod izvirajo dohodki nekaterih lastnikov razkošnih vikendov, luksuznih avtomobilov in stanovanj. V nekaterih primerih predlagajo, da bi tovrstno premoženje, ki je bilo pridobljeno s špekulacijami, nacionalizirali.

■ **ZELO NIZKE TEMPERATURE SKORAJ PO VSEJ DRŽAVI**. V torek zjutraj so v nekaterih večjih mestih zabeležili najnižje temperature za to obdobje, kakor pravijo strokovnjaki, absolutne minimume, odkar opravljajo meteorološke meritve. V Ljubljani se je spustila temperatura na 0 stopinj, v Novem mestu na 3, v Zagrebu na 6, v Pazinu na 5, na Reki pa na 10 stopinj celzija. Tudi v nekaterih drugih večjih mestih so bile najnižje temperature v tem obdobju. Na Bjelašnici je snežilo, temperatura pa se je spustila na — 2 stopinj.

MREŽA ZA VELIKEGA PTICA! Pripravili so jo za francosko-britansko nadzvočno letalo CONCORDE, ki je v torek na posebni stezi pri Toulousu v Franciji prevozilo 2 kilometra s hitrostjo 30 km/h, če se ne bi ustavilo, kot so predvidevali. To je bila prva uradna preizkušnja CONCORDE s francoskim pilotom Jeanom Turcatom.

čela v zadnjem času zelo številne, in predložilo zvezni skupščini, naj sprejme ukrepe, da se zakonito uredijo temeljna načela komunalnega gospodarstva, da pa se obenem dajo tudi večje pooblastila občinskim skupščinam, da same urejajo svoje komunalne odnose — vsekakor pa ne mimo načel ustave in zakona.

M. MALKOČ

V skupnem izvozu: SRS letos več kot lani

Delež Slovenije v jugoslovanskem izvozu kljub neugodnim skupnim uspehom le narašča: lani je znašal ta delež za SRS 16,4 odstotka, letos pa se je do konca junija povečal na 18,7 odstotkov.

Z julijsko proizvodnjo smo lahko zadovoljni

V primerjavi z lanskim julijem so slovenska industrijska podjetja izdelala pretekli mesec za 9,5% več blaga, čeprav je bila hkrati julijska proizvodnja letos za 5,8% nižja od junjske. Na to vplivajo vsako leto dopusti. Indeks proizvodnje za letošnjih 7 mesecev se je s tem dvignil od 104,6 (junija) na 105,3.

Junjsko proizvodnjo so presegli: elektroenergija, proizvodnja nafte, črna metalurgija, nekovinska industrija, papirna in živilska industrija. Pod lanskim julijemskim planom so ostale v SRS industrija gradbenega materiala in lesna industrija.

tedenski zunanjepolitični pregled

Češkoslovaška živi te dni v znamenju priprav na kongres KPC, ki se bo začel 9. septembra. Pred njim bo v Bratislavi kongres slovaške partije. Med objavljenimi tezami za novi statut partije je tudi teza, ki govori o partijski demokraciji. Morda je ta teza izmed vseh najpomembnejša, saj vzbuja največ pozornosti tako na vzhodu kakor na zahodu.

Ta teza na kratko pravi, da ima vsak član partije pravico zagovarjati stališče, o katerem je prepričan, da je pravilno. Člani partije se seveda morajo pokoriti odločitvam večine. To pomeni, da morajo izvajati sklepe večine. Toda to ne pomeni, da morajo prenehati zagovarjati manjšinsko mnenje. Vso pravico imajo še naprej demokracijo se boriti, da bi zmagovali njihovo mnenje.

Po Čierni, Bratislavi in po obisku Tita, Ulbrichta in Ceausesca v CSSR se je očitno začelo drugo pomembno obdobje v političnem življenju Češkoslovaške in njene ga boja za demokratizacijo in ubiranje lastne poti v socializem.

Ta pot ne bo lahka. Propagandni topovi so spet odprli svoja žrela in glavna dva sovjetska lista »Pravda« in »Izvestija« sta spet začela jadicovati nad stanjem v CSSR. Predvsem ju skrbi dejstvo, da je v državi še vedno slišati neubrane glasove, da je partija še vedno ogrožena od sovražnih sil in da se položaj ne razvija tako, kakor bi se moral po mnenju Kremlija. Iz tega pisanja veje opozorilo, da vodstvo KPC ni dovolj dosledno ne dovolj odločno pri onemogočanju raznih sovražnih in razdiralnih elementov v CSSR.

Nobenega dvoma ni, da nadaljevanje te časopisne kampanje sovпада s pripravami za kongres KPC 9. septembra. Namen takega pisanja je predvsem opogumiti visoke konservativne partijske funkcionarje, da ne bi klonili na kongresu partije, ampak da bi, nasprotno, prešli celo v ofenzivo.

Češkoslovaško vodstvo ne misli uvajati cenzure, pač pa je razumljivo, če je pozvalo novinarje komuniste, naj pišejo vzdržno o Sovjetski in drugih socialističnih državah, ki še vedno več ali manj kritizirajo sedanji proces demokratizacije v deželi. Res pa je tudi, da ima Dubček še vedno opravka s precej močnimi konservativnimi silami. To ni nič čudnega, saj je bila CSSR dvajset let pod vladavino tistih, ki za svoja dejanja niso dajali odgovora ne

partiji ne ljudstvu, ampak Novotnemu in Moskvi.

Če je socialistično in komunistično gibanje v Evropi še nekaj časa v znamenju procesa demokratizacije in zavrnanja tega procesa, je Kitajska že nekaj let v znamenju tako imenovane kulturne revolucije, ki se ji je pred dvema letoma pridružila še svojevrsna ustanova — rdeča garda.

V dobrih dveh letih je kulturna revolucija že večkrat

Teza demokracije

menjala tok kakor reka, ki si išče novo strugo. Zadnje leto je povzročala krvave spopade med elementi rdeče garde in bolj »konservativni« kmeti, delavci in vojsko. Nobena skrivnost ni, da so bili predvsem kmetje in delavci do grla siti razgrajenih študentov in mladine in vseh tistih oportunistov, ki so se sklicevali na Mao Ce Tunga in se šli kulturno revolucijo.

Zdaj se ne bodo mogli več sklicevati nanj. Nasprotno. V pekinškem »Ljudskem dnevniku« je izšel uvodnik oziroma glavni članek, ki je samo eden izmed številnih kozocev ali preobratov, tako značilnih za kitajsko — in ne samo kitajsko — prakso. Uvodnik zahteva konec razprtij, podporo za armado in revolucionarne odhore, ki so pod nadzorstvom armade in »najožjega« sodelavca Mao Ce Tunga — Lin Piaoj, in opustitev »miselnosti gorske trdnjave«. Ta zadnji poziv pomeni, naj rdeči gvardeji prenehajo misliti, da so večji maoisti od Mao Ce Tunga samega.

Mao Ce Tung se je s tem kratko malo odpovedal rdeči gardi in vsaj začasno kulturni revoluciji, ki je na Kitajskem povzročila tolikšno zmedo in škodo, da tako ni moglo iti naprej. Predvsem pa se niso mogli v nedogled vleči krvavi spopadi, v katerih se je ena in druga stran sklicevala na Mao Ce Tunga.

Najnovejši Mao Ce Tungov »kozolec« je izsilila nujna. Takih nuj bo še veliko, ko Mao Ce Tunga ne bo več. Njegov »najožji sodelavec« Lin Piao računa, da bo on njegov naslednik. Toda pri premetih spretni in izurjeni telovadci in kozoletih si lahko celo lahko včasih zlomijo hrbtenico.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

NAPAKE SE SE PONAVLJAJO.

Zvezni tržni inšpektorji, ki so pristojni za nadziranje turističnega prometa, so letos s kvaliteto storitev bolj zadovoljni, vendar so opozorili, da se nekatere napake, ugotovljene že v prejšnjih sezonah, ponavljajo. Inšpektorji so, sicer redkeje kot prej, spet ugotovili, da to sezono precej privatnih gostinskih obratov ne izpolnjuje osnovnih tehničnih in higienskih pogojev. Proti vsem lastnikom takih obratov, med katerimi jih je nekaj v Makarski in v Dubrovniku, naših največjih jadranskih središčih, so vložili prijave. Spet se dogaja, predvsem v privatnem sektorju, da cenikov ne obešajo na vidnih mestih, kar omogoča strežnemu osebju, da brez nadzorstva zaračunava storitve. Inšpektorji so tudi ugotovili, da so v posamezne hotele spet povabili goste, čeprav še niso bili docela pripravljeni. Hotel »Orlando« v Srebrenem je na primer moral goste namestiti v drugih, manj udobnih objektih, ker hotela niso dokončali do 1. julija, kakor je bilo v načrtu.

■ **VEČ POTROŠNIŠKIH POSOJIL** — Medtem ko so potrošniška

Slabe strani vidimo - dobrih pa ne!

Ko ocenjujemo pomen zavarovanja, smo včasih preveč nagli in preostri - kaj pomeni solidarnost v socialnem zavarovanju, ko zdravi plačujejo tudi za bolne - Ali pa nam lahko kdo jamči, da morda že jutri sami ne bomo potrebovali denarja skupnosti?

Kmetje kaj radi potožijo, da imajo dosti manj pravic v zdravstvenem zavarovanju kot pa delavci. Glasno in prizadeto govorijo o tem, zlasti takrat, ko njihove skupnosti socialnega zavarovanja razpravljajo o obsegu pravic, kaj naj plača sklad in koliko je treba zavarovancu doplačati za razne zdravstvene storitve. Občutijo pa te razlike zavarovanci seveda najhujše, kadar so bolni, pa jim sklad le delno plača stroške, za precejšnje vsote pa morajo seči v lasten žep.

Drug veter pa zaveje, ko v začetku leta, pa tudi po prvih šestih mesecih njihovi

samoupravni organi računajo in primerjajo dohodke in izdatke, ko zaradi slabega pregleda in kasno sklenjenih pogodb obvisi v zraku bojazen, ali bo denarja iz rednih prispevkov dovolj, ali pa jih čaka konec leta primanjkljaj, ki ima za posledico zelo ne ljubeč ukrep - predpis izrednega prispevka. Že nekajkrat smo ob takih razpravah slišali mnenja, ki jih glede na pomen zavarovanja ne kaže preizkusiti. Na kratko rečeno smo zlasti zadnje čase slišali komentarje k razpravam o rednih in izrednih prispevkih: »Saj samo plačujemo, saj nimamo nič od tega, najbolje bi bilo, da s takim za-

varovanjem nehamo, saj nas ne more nihče prisiliti.«

Na skupščini zavarovalne skupnosti ljubljanskega območja so s preskopi besedami zavrnili take in podobne medvzklike: »Zavarovanje predpisuje zakon in zakona se moramo držati.«

Nezadovoljstvo, ki ga izražajo kmetje, zasluži širši pojasnil, saj gre v resnici za veliko več, kot je golo upoštevanje zakona, predpisa. Gre za to, da bi pravilneje tolmačili in razumeli, da je zdravstveno zavarovanje neprecenljivega pomena pri izvajanju zdravstvenega varstva ljudi. Že kar sproti naj povemo, da se to ne tiče samo kmetov, zanimivo je namreč, da je eno izmed vprašanj v anketi za raziskovanje javnega mnenja opozorilo na isti problem, čeprav je bilo med anketiranci manj kmečkih, pa dosti delavskih zavarovancev. Na vprašanje, ali naj bi sistem zdravstvenega varstva tako spremenili, da bi dobili zaposleni večji del denarja, ki gre sedaj za zdravstvo, na roko, ko pa bi bil človek bolan, bi tudi sam več plačal, je pritrdilno odgovorilo kar 8 odstotkov vprašanih. Na videz je to majhen odstotek. Vendar pa je dovolj visok, če pomislimo, da tako mnenje pravzaprav zanika pomen in vrednost zavarovanja. Tudi sicer v razgovorih z ljudmi neredko kdaj slišimo mnenja, da za zavarovanje zelo velika plačujemo, če smo zdravi in malokdaj bolni, pa teh dajatev ne izkoristimo. Taka mnenja so zelo ne-spametna, enostranska in na-

robe bi bilo, če bi se preveč vsidrala in če ne bi kar takoj sproli pogledali drugo plat zavarovanja. Naj bodo pravice obsežne, kot so na primer pri delavskem zavarovanju, ali pa nekaj manjše, kot so na primer pri kmečkem zavarovanju, v vsakem primeru nam daje prav zavarovanje in tisti denar, ki ga vplačujemo, jamstvo in zagotovilo, da bo zavarovalec ali njegov svojev deležen zdravstvene pomoči tudi pri tistih hudih obolenjih, ki terjajo ogromno denarja. Ne smemo pozabiti, da je zdravstvo danes tako napredovalo, da pozdravijo tudi že bolezniki, ki so bile nekdaj neozdravljive, da pa tehnični in zdravstveni pripomočki izredno veliko stanejo. Že nobena redkost ni, da posamezne zahtevnejše operacije stanejo od četrte do pol milijona din. Če ne bi bili zavarovani, bi v takem primeru samo denar iz lastnega žepa odločal, ali bo človek ostal živ ali ne. Samo razmeroma zdrav človek, ki ga še ni zadela bolezen, lahko reče: »Plačujem, k zdravniku pa ne hodim.« Njegov denar v tem primeru poravnava stroške za tistega, ki je tako zelo bolan, da je njegovo zdravljenje zahtevalo neprijetno več, kot je sam vplačal. Solidarnost je tu potrebna tembolj, ker ni možno, da bi vplivali, koga in kdaj zadene bolezen. Prav tragedije, ki bi lahko sledile, če bi bil bolnik navezan samo na svoje možnosti, brez zavarovanja, če bi ostal brez zdravniške pomoči, ker ne bi imel denarja, bi nam morale biti pred očmi, kadar nas nerazpoloženje nagane k temu, da prehitro v jezi rečemo: »Naj si vsak pomaga sam, zakaj nas silijo v zavarovanje?«

MARIJA NAMORS

Ameriška »strategija miru« (Iz lista Daily Mirror)

Inž. M. L.

Program dolgoročnega gozdarskega razvoja

Z velikim gozdnim gospodarstvom, dragocenim zakladom naše države, moramo kar najsrbneje gospodariti! - Enotna integracija vseh jugoslovanskih gozdov.

Zvezna skupščina je lani sprejela resolucijo o dolgoročnem razvoju gozdnega gospodarstva. Ta dokument mora postati političen temelj za dolgoročno in načrtno gospodarjenje v tej veji našega gospodarstva, ki ima še poseben družbeni pomen in je do sedaj dejansko zaostajala za resničnimi možnostmi. Razpravljani v skupščinskih odborih in svetih so pokazali, da nismo pametno gospodarili z velikim gozdnim bogastvom, ker se je sorazmerje med sekanjem in gozdom neustavno povečalo. Pogosto so poudarjali stališča in ga na koncu tudi sprejeli, da mora naša gozdna politika sloneti na načelu, da se gozdu s pogodovanjem vrne toliko, kolikor se mu je odvze-

lo z izsekavanjem. Predvsem je predvidena ustaljena in dolgoročna politika v gozdnem gospodarstvu. Ta politika mora jasno razmejiti meje zavarovanja posebne družbene koristi pri ohranjanju koristnih nalog gozdov in jih mora ločiti od gospodarjenja na tem področju. Zvezni organi za planiranje so že začeli s pripravami za dolgoročno načrt za razvoj gozdnega gospodarstva, ki bo sestavni del načrtov dolgoročnega razvoja države. Da bi se omogočilo takšno dolgoročno načrtovanje, so predvideli izvedbo enotne inventarizacije jugoslovanskih gozdov. Pričakujejo, da bodo podatki, ki jih bodo dobili z inventarizacijo gozdov, zelo dragoceni. Brez teh podatkov je nemogoče oceniti

dejansko bogastvo naših gozdov in postaviti zanesljiva merila za načrtno izsekavanje. Dosedanje ocene o tem, koliko bi morali na leto izsekati v naših gozdovih, so se vrtele okoli 20 milijonov kubičkov, kolikor je bilo predvideno v planu, pa do 30 milijonov in več.

Ekonomske posebnosti gozdarstva

Dolgoročnega načrta ne bo mogoče uresničiti, če ne bomo rešili še nekaterih drugih vprašanj. Med drugim je potrebno izpopolniti gospodarski načrt in ga prilagoditi ekonomskim potrebam gozdnega gospodarstva. Gozd je osnovno sredstvo delavske organizacije, ki z njim razpolaga, vendar je to čisto posebno osnovno sredstvo. Tu-

di tu so potrebne investicije, te pa dajo plodove šele po več letih, pogosto šele drugemu rodu. To je eden vzrokov, da podjetja niso toliko zainteresirana za investiranje v gozdove.

Posebno vprašanje je amortizacija gozdov. Na splošno vse delovne organizacije svobodno razpolagajo z amortizacijskimi sredstvi. To bi moralo veljati tudi za delovne organizacije v gozdarstvu. Pojavilo pa se je mnenje, in tudi v skupščini so ga izrazili, da bi se en del amortizacije v gozdarstvu nujno moral uporabljati samo za pogodovanje in obnovo gozdov. To pa bi pomenilo omejevanje samoupravnih pravic na tem področju. Resolucija v tem pogledu ne predpisuje ukrepov in stališč, opozarja pa na potrebo da se najde najprikladnejša oblika rešitve tega vprašanja in da se zavaruje pogodovanje posekanjih gozdov in zasažanje novih.

S. STARČEVIČ

PRED VI. KONGRESOM ZKS

Delovni človek v združenem delu je osnovni dejavnik in nosilec našega razvoja

O izhodiščih in namenih programa družbeno-ekonomskega razvoja Slovenije in nekaterih ključnih vprašanjih dolgoročnega razvoja naše republike pred bližnjim kongresom ZKS

»Ker je samo delo vir človekovega položaja in razvoja, je vsakdo življenjsko zainteresiran za to, da dela in ima zagotovljeno delo, da v celoti vpliva in samoupravno določa o pogojih, sredstvih in rezultatih dela, da je njegovo delo smiselno in sestavni, nepogrešljivi del združenega dela. Interes posameznika je, da dosega z vloženim delom največje možne učinke, ki jih omogoča sodobna raven tehnične opremljenosti dela in kar je pogojeno s stalnim izpopolnjevanjem znanja in razvijanjem sposobnosti, ter da v skladu s tem prejema primerno in ustrezno priznanje za svoj delovni prispevek. Družbeni razvoj gre vse bolj v tej smeri, da delo in delovni človek ter njegove zahteve po svobodnem uveljavljanju postajajo središče in izhodišče dejavnosti in naprednih prizadevanj v družbi. Delovni ljudje se bodo zavzemali za takšne programe razvoja in konkretne odločitve ter ukrepe, ki zagotavljajo uresničevanje njihovih temeljnih interesov.«

Navedli smo enega izmed odstavkov iz tez o idejno-političnih osnovah za izdelavo programa družbeno-ekonomskega razvoja SR Slovenije, ki jih je pretekli petek objavila v novi številki KOMUNISTA komisija za družbeno-ekonomske odnose in ekonomsko politiko pri CK ZKS. Zanimivo gradivo je tehtna osnova za javno razpravo in za oblikovanje idejno-političnih stališč do vprašanj, ki naj bi jih v zvezi s programom družbeno-ekonomskega razvoja Slovenije obravnaval in sprejel XIII. plenarni kongres CK ZKS. Hkrati bosta to gradivo in razprava tudi sestavni del priprav na VI. kongres ZKS.

Pripombe in predloge k programu dolgoročnega razvoja Slovenije bo zbiral komisija za družbeno-ekonomske odnose in ekonomsko politiko pri CK ZKS. Zdaj je čas, da člani ZK in drugi sodelujejo pri vseh vprašanjih, ki zadevajo bodočnost nadaljnjega razvoja naše republike. Teze so nam pri tem v veliko pomoč.

Kmetijski nasveti

Kako uskladiščiti krompir

Slabo in nepravilno skladiščenje pridelkov povzroča vsako leto veliko gospodarsko škodo. Pri tem je pogosto prizadet krompir, zato se v času pred izkopom tega pridelka seznanimo z nevarnostmi za gomolje ter s posledicami neprimernega ravnanja.

■ Za dobro ukletenje je potrebna svetloba, zrak in nizka ter stalna temperatura od jeseni do spomladi. V klet ne smemo navoziti ugretega krompirja, ga zraven tega še nasuti v debele plasti, ker bo kmalu začel gniti. Skladišni prostor mora biti varen pred vlago in mrazom. Posebno pazljiv je treba biti pri semenskem krompirju.

Ko je krompir že v kleti, lahko »zbole« za štirimi najpogostnejšimi nepravilnostmi: nitavostjo, gomoljkastim kaljenjem, počrnelostjo in rjasto notranjo pegavostjo. Domnevajo, da nitavost povzroča vroča, suha zemlja, podobne vzroke pa ima tudi počrnelost krompirja. Nitast semenski krompir ne dá pridelka.

■ Če je krompir uskladiščen v pretoplih in presvetlih prostorih, se spomladi namesto kleti razvijejo drobni gomoljčki. Če pa je krompir rasel v pešeni zemlji, kjer so se menjale hude suše in vlaga, lahko pričakujemo notranjo rjasto pegavost. Če vemo za vzroke, pa lahko del vseh naštetih nevarnosti tudi preprečimo.

Spomladi je včasih zelo neprijetno kaljenje krompirja. Gomolji se izčrpajo, hranilna vrednost peša, večja se odpadke. Kemiki so iznašli snovi, ki kaljenje preprečujejo, ne da bi kako drugače kvarno vplivale na hrano. Dobro so se izkazali predvsem: tuberite, protuklijani, abrieni, belvitan K itd.

■ Priderek pa je razen kvarnemu vplivu okolice izpostavljen tudi glivičnim in bakterijskim boleznim: beli trohnobi, navadni krastavosti, prašni krastavosti, obročkasti gnibli, črni nogi itd. Priderek zavarujemo tako, da že ob spravilu krompir posujemo s krosanom ali kakim drugim zaščitnim sredstvom ali vsaj z živim apnom.

Inž. M. L.

V NOVOTEKSU: potrošniške volitve!

Pred nekaj dnevi so iz NOVOTEKSA priletele prve jugoslovanske lastovke za modno pomlad in poletje 1969. Novomeška tovarna, ki je že dolgo znana po svojih prizadevanjih, da bi kupce kar najbolje zadovoljila, je tokrat napravila še en korak k zbližanju med potrošniki in tovarno. Komericalna služba je organizirala dva sestanka z modnimi kreatorji, zastopniki trgovskih podjetij in novinarji iz vse države. V prikupno urejeni veliki sejni dvorani tovarne v Bršlinu so razstavili 400 vzorcev, ki so jih pripravili za obdobje od decembra 1968 do junija 1969: 40 vzorcev iz čiste runske volne (kamgarn), 260 vzorcev za moške in ženske obleke iz diolena (mešanica volne in diolena) in 100 izrazito ženskih desenov, prav tako iz diolena v modnih barvah za 1969 po vzorčnih katalogih iz Švice, Francije in Italije.

Seveda tovarna ne bo kar na slepo izdelovala vseh 400 vzorcev. Komericalna služba je namreč med povabljenimi modnimi kreatorji in trgovci izvedla pismeno anketo o njihovih mnenjih o kolekciji. Trgovci so bili iz podjetij, ki prodajajo na drobno, in celo iz nekaterih prodajal, tako da pomislek nad slabim okusom in poznavanjem tržišča veletrgovcev ne pride več v poštev. Vsi anketiranci so bili ob razstavljeni pestri zbirki vzorcev naravnost navdušeni, mnogi pa so na anketne liste napisali tudi tehtne pripombe in predloge, ki jih bo komercialna služba z dosedanjimi izkušnjami vred rada upoštevala, predno bodo dali kolekcijo v redno proizvodnjo. Modna kreatorka Daša, ki je tudi bila na tej »iskovni konferenci«, pa je v »Delu« zapisala:

»Izbor je pester, moden in klasičen, obenem pa izredno usklajen. Končno se vendarle lahko seznanimo s kolekcijo, ki ima enakovredno lepo blago in tokrat se moramo prav NOVOTEKSU zahvaliti, da trgovci pač ne bodo mogli izbirati slabo med dobrim, ker slabega sploh ni. NOVOTEKS nudi za leto 1969 resnično samo dobro, trgovci lahko odločajo samo med bolj klasičnim in bolj modnim vzorcem. Tako se obeta tudi našemu moškemu spolu imenitna obleka. Izbral si bo lahko diskretne črte in prav tako diskreten karo, ki se družijo z zrejšimi leti. Za modo vneta in po modnih notah uglasena, srca pa bodo izbrala izrazitejša, širše črte in rjave odtenke, katerim je prilila oranžna kaplja, modre barve z asociacijo na mrzla severna morja in še nekaj prav pogumno in zelo izrazitega črtastega blaga, ki je v ne-

katerih barvah natančno tako, kakršnega si želijo mladi ljudje.»

Tako modna kreatorka in podobno drugi. NOVOTEKSOVA prodajna služba pa je vsa mnenja iz anketnih listov kreatorjev in trgovcev zbrala na pregledni polji in ugotovila, kateri vzorci so dobili največ glasov. Ta »rang lista« je bila neposredna osnova za proizvodni načrt za izdelavo kolekcije za pomlad in poletje 1969. Naredili bodo 600.000 metrov blaga, največ tistega z njenimi vzorci, manj onega z manjšim številom anketnih glasov, nekaterih vzorcev pa sploh ne bodo izdelovali.

Tako so v NOVOTEKSU prvič izvedli »potrošniške volitve«. Med moškimi in ženskimi dioleni je premočno zmagal vzorec BRUNO v dezinu 31 in v dezinu 21, ki sta dobila skupaj kar 19 glasov! Med vzorci iz čiste volne je zmagal ILKO dezin 51, ki je dobil 14 glasov, med izrazito ženskimi dioleni pa je zmagala MOJCA dezin 11 z 9 glasovi.

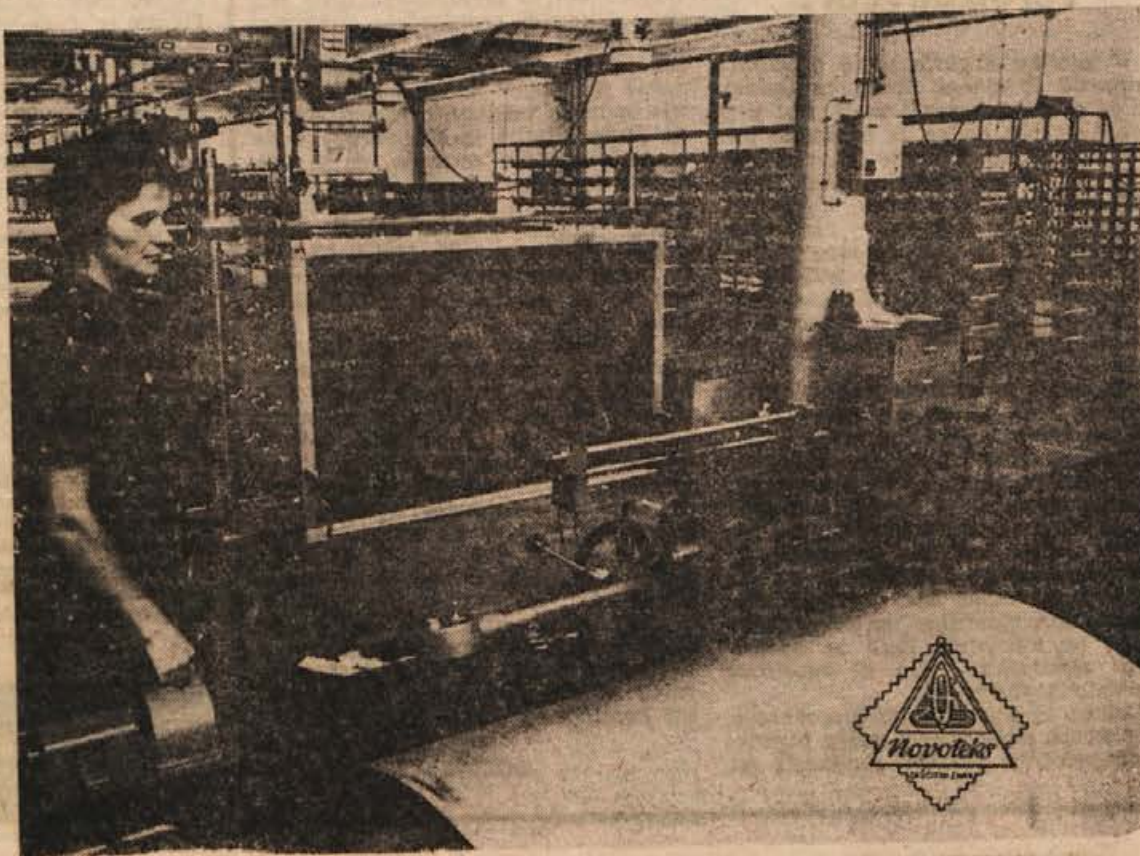
Pot do tako presenetljivega priznanja javnosti pa tudi za tovarniške strokovnjake ni lahka, ne enostavna. Ker naša dežela v modnem svetu še nima pomembnega glasu, je treba priti najprej do vzorcev, ki jih večje zahodne modne hiše napovedujejo za prihodno sezono. Tu sta prodajna in vzorčna služba pred pomembno odločitvijo: kaj izbrati s tega pisanega travnika za okus in razmere jugoslovanskega kupca? Komericalna izbira iz inozemskih katalogov in žurnalov vzorcev, ki jih mora vzorčna služba razvozlati, kar zadeva vrsto materiala, težo na kvadratni meter, vezavo in barve — ali pa na podlagi kataloga in prodajnih izkušenj predlaga originalne vzorce.

Pokukajmo zdaj malo v delavnico mojstra za vzorce, tja, kjer nastane načrt novega blaga, ki potem v tisočih in tisočih metrih steče čez oglašujoče treskanje stavev, med valjčke pošastnih strojev aperture in mimo natančnih oči tehnične kontrole do prodajnega pulta!

Iz temeljito obdelane in pripravljene raznobarvne preje, ki jo dobiva NOVOTEKS iz lasnih modernih predilnic, navijejo v snovalnici velike bobne osnove. Osnova je več tisoč vzporednih niti, ki bodo na statvah tekale v smeri tkanja blaga in so na snovalnem bobnu že razporejene v taki barvni lestvici, kot bodo pozneje na vzorcu. Osnovo pripravlja delavka po »raportu« desinatorja (glej sliko). V to osnovo bo čolničnik na statvah vpletel predno nit, tako kot določil s predpisom desinator in — vzorec je pred vami! Enostavno, kajne? Pa vendar natančno in zahtevno delo! Če bi čolničnik napačno obšel le eno izmed navpičnih niti, bi bil vzorec pokvarjen in iz stavev bi lezlo blago — z napako! Tkanje blaga je danes pravzaprav na las tako kot pred sto in sto leti, pa vendar tako izpopolnjeno in prilagojeno hitri industrijski proizvodnji, da slučajen gost v tekstilni tovarni komaj sledi besedam razlage tekstilca.

Januarja 1969 bodo v NOVOTEKSU stekle nove, najsodobnejše statve iz Švice, za katere pripravljajo te dni novo dvorano. Računajo, da bodo blago za sezono 1969 že tkali na teh statvah. Kolikor več vlagajo v moderne stroje in večjo proizvodnjo, toliko več časa in truda bodo v bodoče lahko posvetili še boljši kakovosti tkanin in še večji pestrosti vzorcev.

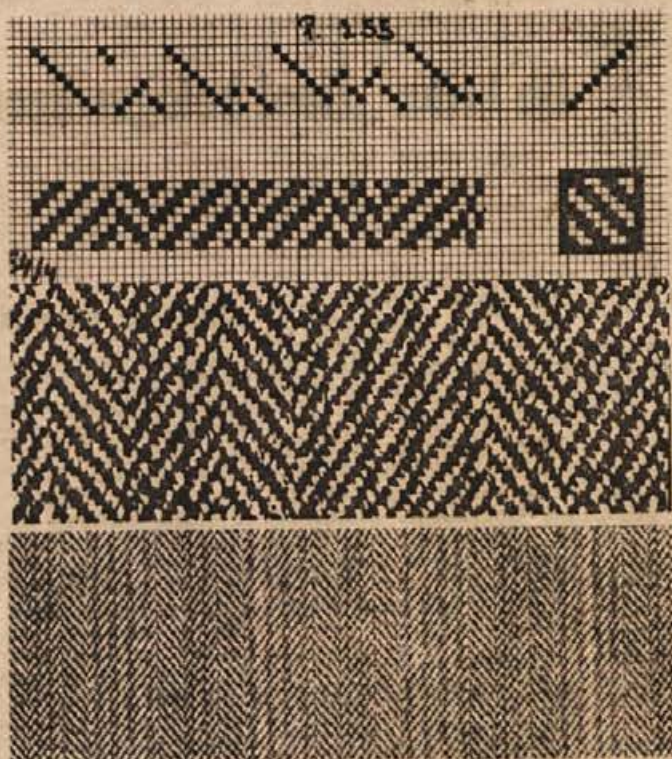
Pogled v snovalnico v NOVOTEKSU: tu začne vzorec zares nastajati

NOVOTEKSOVI PAVILJONI so na sejnih mode v središču pozornosti

Dezinatorka Janko Zupančič pri delu

»Raport« je tehnični predpis na karirastem papirju za pripravo osnove (navpično) in za (vodoravno) pot čolničnika. Na sliki zgoraj raport vezave, ki se potem ponavlja po vsej širini blaga, za vzorec ILKO, v sredi vzorec ILKO petkrat povečan, spodaj isti vzorec v naravni velikosti. Sestavljen je iz štirih raznobarvnih niti, česar vam na žalost v časopisu ne moremo predstaviti; mimo tega pa ima ILKO kar 8 dezinov in za vsakega izmed njih so uporab-

Združuje jih ista misel: premagati reko!

V mladinskem naselju »Sedmih sekretarjev SKOJ« v neposredni bližini Zagreba živi med 1300 brigadirji tudi 77 mladincev in mladink I. novomeške MDB Majde Silc. V tem velikem babilonu mladine z vseh vetrov Evrope ima naše sicer nekoliko okrnjeno zastopstvo 52 fantov in deklet. Organizatorji so ga okrepili še z mladimi socialisti iz Zapadne Nemčije: 25 se jih je pridružio našim brigadirjem. V naselju teče življenje po ustaljenem redu — razgibanem in pestrem, ki mlade ljudi ves dan zaposluje. Razen tega moram omeniti še delovišče, glavno točko dnevnega spopada nad 10 km oddaljenem nasipu Save, ki ga skrbno urejajo brigadirji. Delovni čas jim teče 5 ur in pol.

Brigadirje sem obiskal na nasipu. Lepo je bilo videti rjave, od sonca ožgane in prepotene mlade ljudi, ki so »rili« po humusu. Najmočnejši so hiteli in tekmovali s samokolnicami. »Norma ni ravno nizka, nočemo biti zad-

nja, tako so mi zatrjevali brigadirji. Ustavil sem se pri vedno nasmejani in simpatični brigadirki Cvetki, ki je potožila, da je kriza žuljev bila huda, vendar je že minila. »Roke so polne žuljev, kar nas ne moti, bodo že izginile,« je rekla bolničarka Cvetka. Pogled v desno k brigadirju Rajku, ki koplje kar z eno roko. Žulj se je predril! Najmlajši brigadir, 15-letni Benjaminček Slavko Kavčič, je kopal kot za stavo. Ne ustraši se prav ničesar! Nerazpoložena in užalostena Marinka ni mogla za-

tajiti, da nekaj ni v redu s »temperaturo«. Tožila je, »da je vmes domotožje«. Pristavil sem: morda pa še kaj drugega? Mde najbolj popularni mi je deklica, ki nosi vodo. Njeno ime je za brigadirje nekaj, kar pomeni osvežitev. Nadomestitev za vodo, ki jo izparevajo prepotena telesa. Ko grem po nasipu, vidim povsod upognjene hrbte in velik delovni polet. Danes mora pasti rekord: večeraj je bilo 124 odstotkov, to lebdi v zraku kot nekaj, kar se mora zrušiti. Delovodja, glavna sila na delovišču, zatrju-

je: »Danas ste sigurno najbolj!

Delo teče utečeno, kot bi delali in živeli skupaj že dolgo. Brigadirji niso skrivali tega, da se dan od dneva razlikuje in da so povsem zadovoljni! Živijo v sožitju z vsemi, združujejo jih iste misli, isti cilji: premagati morajo reko in pomagati ljudem, da ne doživijo ponovne katastrofe.

Pri tem bodo gotovo uspešni, za kar jim bomo vsi hvaležni!

SLAVKO DOKL

Brigadirji I. novomeške MDB »Majde Silc« na nasipu Save pri Zagrebu neutrudno delajo, da bi obvarovali mesto in njegove prebivalce pred uničujočo stihijo narasle Save (Foto: S. Dokl)

Velika tehnološka zmaga v BELTU

V soboto, 17. avgusta, je kolektiv tovarne Belt praznoval novo delovno zmago. Silvo železo je prvič steklo v li-to železne, z grafitom pre-rezane kokile in ne več v li-varski pesek kot leta poprej. Otvoritev nove tovarne ko-

kilnega litja v prenovljenih prostorih starega LICA je potekala v skromnem, delovnem, toda pristrnem vzdušju ob brnenju kompresorjev in ne- prekinjeni proizvodnji. Navzo- če goste, direktorje črnomalj- skih podjetij, predstavnike

družbenih organizacij in ob- činske skupščine Črnomoelj ter predstavnike poslovnih part- nerjev je pred vhomom v to- varno pozdravil predsednik delavskega sveta Damjan Plut. Nato je direktor BELT Vladimir Lončar, dipl. oec., v daljšem govoru opisal pre- hojeno pot gospodarske or- ganizacije in nanizal vrsto le- pih možnosti, ki jih ima Belt za uspešen razvoj bodočnosti.

Simbolični trak je prere- zal Tone Dvojmoč, predsed- nik črnomaljske OBS, nato pa so si gostje ogledali ne- posredno proizvodnjo. Vlivati so pričeli že v petek. Vsi smo pričakovali, da bo ob začel- ku več težav. Ni jih bilo. Poznalo se je, da so se BEL- TOVI delavci in inženirji na- praksi v juniju in juliju pri- tvrdili EHD Dresden rokova- nja s kokilami in z livarski- mi ponvami dobrega priučil- li, pa tudi asistencija vzhod- nonemških tehnologov je za- legla.

V soboto je proizvodnja že tekoče potekala in gostje so že videli kup kvalitnih Ta- MOVIH zavornih bobnov, ki so se hladili v kotlu.

Gostje so si nato v družbi predstavnikov BELT ogleda- li še staro livarno, za katere rekonstrukcijo tudi že obsta- jajo načrti, in veliko proizvod- no dvorano v gradnji, v ka- tero se bo iz sedanjih tesnih prostorov preselila proizvod- nja gradbenih strojev. Podjet- je BELT je nato gostom in poslovnim sodelavcem prire- dilo skromno zakusko.

JANEZ KURE

Grozdje sladko - letina srednja

V vinogradih grozdje predčasno zori. Direktor bizeljske kmetijske za- druge Ferdo Sepetavc me- ni, da je pričakovati nad- povprečno kakovost, če le ne bo deževja tik pred tr- gatvijo.

Po količini si vinograd- niki ne obetajo ravno bo- gate letine. Trto je pre- cej prizadela suša. Pozi- mi ni bilo skoraj nič pa- davin, čez leto pa jih je komaj dovolj za poljščine. Deževati bi moralo zelo dolgo, da bi vlaga prodr- la globlje v zemljo. Zara- di tega so jagode na gro- zdih drobne.

V vinogradniških nasa- dih se močno poznajo po- sledice lanske toče, pa tudi letos jih je toča ne- koliko prizadela. Škoda je razen tega napravila naj- prej zimska, nato pa še

Sejmišča

Na novomeškem sejmišču

Na tedenski sejem v No- vem mestu so kmetje pripe- ljali v ponedeljek, 19. avgu- sta, 456 prašičev, prodali pa so jih 326. Manjše prašiče so cenili od 80 do 140 dinarjev, za večje pa so zahtevali od 150 do 250 din. Kupcev je bilo nekaj več kot običajno, zato so bile tudi cene neko- liko višje.

Sejem v Brežicah

V soboto, 17. avgusta, so pripeljali na tedenski sejem v Brežice 540 prašičev, pro- dali pa so jih 350. Manjše so prodajali do 6 din za kg, večje pa do 5 din za kg žive teže.

Dež je le delno podrl načrte na srečanju poštnih delavcev

Mirna: Kljub slabemu vremenu je v nedeljo, 18. avg., 5. zbor delavcev PTT dosegel namen

Nizki deževni oblaki so bi- li pravo nasprotje tistega, kar so od nedeljskega jutra pričakovali poštni delavci. Na tradicionalni peti zbor, ki je bil tokrat na Mirni, jih je zato prišlo le nekako 200, glavne tekmovalne discipline pa so zaradi dežja odpadle.

Navzlic temu pa je bil tudi ta zbor uspeha prireditel. Glavni organizator, predse- dnik sindikata Jože Kuček, je na hitro delno spremenil pro- gram in ga prilagodil dežev- nemu vremenu.

Svečani del je bil v dvora- ni prosvetnega društva. Di- rektorica podjetja tov. Dra- gica Rome je v nagovoru po- udarila letošnje poslovne us- pehe podjetja, ki je imelo 18 odst. večji dohodek, 8 odst. večje osebne dohodke, ob tem pa manjše stroške in s tem občutno večje sklade, ki bo- do po predvidevanjih leta 1970 dosegli 170 milijonov sta- rih dinarjev. Opozorila je tu- di na naloge, in ukrepe, ki so potrebni za nadaljni raz- voj te pomembne službe.

Vojaki iz Cerkelj so skr- bel za zabavo in ples, za do- brote pa gostilna Kolenc in restavracija DANA. Udeleženi so si ogledali tudi prostor

pod gradom in jim je bilo žal, da niso mogli na tako lepem kraju proslaviti svoje- ga dne.

M. L.

Teleta spet bolj poceni

V minulih desetih dneh so teletom cene spet padle. Od 7 din so se znižale na 6 din za kilogram. Kmetijska za- druga na Bizeljskem je 16. avgusta dobila od MESNINE iz Celja telegratsko sporoči- lo, da odkupujejo samo tele- ta prvega razreda, in sicer po 6 dinarjev. V Bistrici ob Sot- li in na Hrvaškem pa so od- kup telet sploh ustavili. Lju- dje se sprašujejo, kaj bo po- zimi, če so že zdaj, sredi se- zone cene tako padle, od- kup pa zastal.

Bizeljski kmetje prodajajo za zakol celo plemenske svi- nje. Pravijo, da se jim jih ne splača rediti. Edinoletni pri odoj- kih se tokrat niso usteli. Ce- na jim je zrasla od prejšnjih 5 na 5,80 din. Nihanje cen, ki ga kmet tako trdo občuti, pa v mesnicah še vedno ne pride do izraza.

Jt.

Ob kriku „Živel belogardizem“

Vpiti: »Živel belogardi- zem! Nema više Rankovi- ca, neće više pucati bele garde!« in podobno je ob- zalovanja vredno in ome- jeno početje, ki pa v svo- jem bistvu vendarle raz- burja ljudi in vnaša nemir ter spomin na vojne čase, ko so strasti pripeljale do tega, da Slovenec je moril Slovenca, brata.

Prav to pa je 11. julija delal 48-letni Ignac Strmo- le iz Srednjega Lakenca pri Mokronogu. Ljudje so se upravičeno vznemirili, kot smo o tem poročali že pred nekaj tedni. Zadeva je prišla tudi pred sodni- ka za prekrške.

Obtoženi Strmole se je sicer izgovarjal, da je živ- čen, da se je tisti dan pre- rekjal z ženo, toda sodnik za prekrške v Trebnjem ga je vseeno obsodil na 15 dni zaporne kazni.

Obrazložitev pravi, da je takšno obujanje belogar- dizma huda kršitev javne- ga reda in miru ter druž- bene morale. Dejanje je

zbudilo obsodbo pri vseh poštenih ljudeh, ki cenijo mir in spoštujejo pridobit- ve naše ljudske vstaje.

M. L.

Obisk iz zamejstva

Konec avgusta bo na Do- lenjsko prispela večja skupi- na rojakov iz zamejstva, čla- nov Kmečke zveze iz Gorice in Trsta. Lani je že bil orga- niziran obisk iz Trsta, ki je bil zelo uspešen. Letos so se za enako potovanje in obisk zgodovinskih, turističnih in kmetijskih zanimivosti odlo- čili tudi člani Kmečke zveze iz Gorice. Na Dolenjsko bodo prispeli zadnjega avgusta, obiskali pa bodo Novo me- sto, Otočec in Kostanjevico. Drugi dan bodo šli v Ljub- ljano, kjer se bodo ustavili na vinskem sejmu.

Prepričani smo, da bodo na Dolenjsko prispeli tudi rojaki iz Trsta, saj ob lanskem obi- sku niso mogli skriti prijet- nih presenečenj in zadovolj- stva.

Sd

Zbori volivcev o kmetijstvu

Skupščina SR Slovenije je pripravila osnutek stališč, sklepov in priporočil v zvezi z nekaterimi problemi kme- tijstva v Sloveniji. Ta osnu- tek je bil objavljen v eni iz- med števil Kmečkega glasu. Predsednik občinske skup- ščine Sevnica je že imenoval poseben koordinacijski od- bor, ki bo na jutrišnji seji razpravljaj o konkretnih na- logah, še posebno pa o pri- pravah na zbere volivcev. Zbori bodo v občini na se- dežih krajevnih uradov, po- sebej pa v Sevnici in Krme- lju, in sicer v zadnjih dneh tega ali prve dni naslednjega meseca.

Na zborih bodo obravna- vali predvsem kmetijstvo v občini, na dnevnem redu pa bo tudi razprava o spremen- bi ustave SFRJ.

PRERAČUNAN IZZIV V ŠENTRUPERTU

Kdo ni spoštoval svobode veroizpovedi?

V začetku avgusta so v bolnišnici odpustili 73-letnega Dominika Butalo, ki je dva dni kasneje umrl. Kot pre- prost delavec, rudar, že predvojni pri- staž levičarske delavske stranke, zad- njih 18 let pa dosleden član Zveze komunistov je bil v petek, 9. avgusta, v Šentrupertu pokopan s cerkvenim obredom. To ni bila njegova posled- nja želja, saj je bil po prihodu iz bolnišnice, kjer se je dalj časa zdra- vil več ali manj stalno v nezavesti in ni bil priseben (bil je v komi, kot pravijo zdravniki).

Ceravno je cerkven pogreb želela njegova žena (a ne vsi člani poko- jnikove družine), se le ni moglo zne- biti vtisa, da je bil tu vmes preraču- nan izziv. Dominika so vsi poznali kot trdnega človeka, ki se kot komunist ni udeleževal verskih obredov. To sta dobro vedela tudi oba duhovnika, ki sta ga pokopala. Značilno je, da sta ta pogreb vodila kar dva duhovna, čeprav spremlja rajne na pokopališče samo en duhovnik. Zato se upravi- čeno sprašujemo, kdo ni spoštoval svobode veroizpovedi.

Ustava in zakoni natanko govorijo o človekovih svoboščinah, zakon o práv- nem položaju verskih skupnosti pa

določa da ne sme biti nihče na kakr- šenkoli način prisiljen udeleževati se verskih obredov ali drugih izražanj verskih čutenj.

Cerkveni kanon določa vsem du- hovníkom, kako je treba ravnati v teh primerih. Zato postavljamo nekaj vprašanj:

znano je, da pred vojno duhovniki niso hoteli pokopavati vernih držav- ljanov znotraj pokopališča, med voj- no pa številni protiljudski duhovniki niso hoteli pokopavati vernih parti- zanov. In primer iz sedanje dobe: zakaj je župnik na Trebelnem letoš- njo spomlad odklonil cerkveni pogreb za Tinka Straha iz Maribora, češ da ga ni poznal in ne vedel, če je obi- skoval cerkvene obrede, čeprav ga je njegova žena za tak pogreb zaprosila? Zakaj je šentlovrenski župnik hotel vsiliti cerkveni pogreb Matije Zidarja iz Dolge njive? Šele na zahtevo svoj- cev se je odstranil iz pokojnikove hiše.

Ni naš namen sejati mrénjo, toda dosledno bomo branili tudi pravice ateistov. Enako kot verni, imajo tudi neverni pravico do svojega osebnega prepričanja. To zagotavlja ustava. Zgodovina pa nas je naučila, da so strpnost, spoštovanje človekovega pre- pričanja in njegovega dostojanstva edina pot k miru in svobodi člove- ka. To je tudi duh dialoga, ki ga je treba spoštovati z ene in z druge strani.

Popolnoma razumljivo je, da je občinski komite Zveze komunistov v Trebnjem zaradi primera v Šentru- pertu sklenil posredovati pri repu- blički komisiji za verska vprašanja.

UREDNIŠTVO DOLENJSKEGA LISTA

Dolžnost nas vseh

Kaj lahko pričakujemo od javnega tožilca v današnjem položaju — Tožilstvo lahko dela popolnoma samostojno in brez vplivov na svoje odločitve! — Odnos občin do naših tožilstev: komu to najbolj prav pride? — Tožilstvo obravnava tudi nesposobnost odgovornih ljudi, vendar tožilec ne pričakuje, da nas bo to spametovalo. — Odločitev sodišča mora temeljiti na dokazih! — Bogatenje obrtnikov tudi letos priznano in potrjeno od naših občinskih mož — Kaj je s politično in družbeno odgovornostjo? — Ni nam še jasno, kdo komu krade, če krade v svoji tovarni!

Pred dnevi smo zaprosili okrožnega javnega tožilca v Novem mestu, tovariša Jožeta Peterca, za sodelovanje v naših prizadevanjih pri obravnavi družbeno ekonomskih in političnih odnosov, o katerih govore smernice, ki so jih sprejeli na skupni seji predsedstva in izvršnega komiteja centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije 9. junija letos in so bile objavljene tudi v DELU 15. junija 1968. Izvajanje reforme večkrat ovira razen objektivnih težav tudi kršenje socialistične morale in družbenih odnosov sploh. Bralci nas v pismih sprašujejo, zakaj ostajajo krivci nekaznovani in priznati moramo, da jim večkrat nimamo kaj odgovoriti. Malo pa jih je, ki bi zakonodajo in sodno prakso vsaj toliko poznali, da bi vedeli, kaj je v naši družbi njihova dolžnost. Malo je takih, ki so javno vprašali, zakaj je ta in ta zakon tak ali tak; malo je tudi takih, ki bi svojega zveznega poslanca pobarali, zakaj je dvignil roko v ljudski skupščini za tak ali drugačen »slabokrven« zakonski predpis, pa naj bo s področja davčne službe, politične odgovornosti pokojninske zmešnjave ali kje drugje.

Tako tudi ni čudno, da ljudje na splošno skoraj ne poznajo načel naše kaznovalne politike, ki je od srednjega veka le naredila korak naprej in tatovom ne seka več rok, niti ne sežiga čarovnic na grmadah! Danes je že odvzem prostosti tako hud udarec za človeka in njegov življenjski napredek, da duševno zdrav in povprečno razgledan človek težko tvega večletno ječo zaradi sorazmerno majhne gmotne koristi. Zaprošili smo tovariša tožilca, da nam v uvodu na kratko pojasni tudi načela naše kaznovalne politike.

Namen našega razgovora pa je tudi opozoriti vse občane, kakšna je njihova dolžnost, če vedo za kaznivo dejanje. Najlaže, hkrati pa tudi najbolj nepošteno in podlo je za vogali šušljati o gromozanskih goljufijah, izkoriščanju položaja in bogatenju. Dolžnost vsakega državljanca Jugoslavije je, da vsako kaznivo dejanje prijavi tožilstvu; če premalo ve, pa naj bo raje tiho in naj najprej sebi izpraša vest. Obrekovanje je metoda tistih, ki hočejo skriti svojo umazanijo!

1 Kakšne so vloge, pristojnosti, dolžnosti in možnosti javnega tožilstva? Koliko lahko okrožno javno tožilstvo na našem področju sodeluje pri izvajanju smernic predsedstva in izvršnega komiteja CK ZKJ? Ali ima tožilstvo glede na specifični položaj v naših občinah kakšne težave pri izvajanju svojih nalog?

Javno tožilstvo je poseben organ, katerega osnovna dejavnost je pregon storilcev kaznivih dejanj in gospodarskih prestopkov. Na tem področju je javno tožilstvo pristojno, da podaja zahteve za uvedbo kazenskega postopka pred sodišči za vsa kazniva dejanja, ki se preganjajo po uradni dolžnosti ali na predlog, da vloga obtožnice in obtožne predloge, sodeluje v preiskavi, zastopa obžobo, vloga pritožbe in sodeluje v pritožbenem postopku. Na področju odkrivanja javno tožilstvo skrbi za odkrivanje kaznivih dejanj in njihovih storilcev. V pristojnost javnega tožilstva spada tudi uporaba drugih, z zakonom določenih ukrepov za enotno uporabo zakonov in varstvo zakonitosti. Med temi ukrepi se najpogosteje uporablja zahteva za varstvo zakonitosti kot izredno pravno sredstvo, ki ga je mogoče vložiti zoper pravomočno upravno ali sodno odločbo, s katero je bil kršen zakon. Pri opravljanju svoje dejavnosti javno tožilstvo tudi spremlja in proučuje družbene pojave in odnose ter o svojih ugotovitvah in zapažanjih lahko obvešča pristojne organe in organizacije ter jim daje predloge za odpravljanje posameznih nepravilnosti in drugih za družbo škodljivih pojavov.

V zvezi s tem želimo povedati, da imajo ljudje pogosto dokaj napačna mnenja o pooblastilih javnega tožilstva.

Od njega večkrat pričakujejo tudi take ukrepe in intervencije, za katere nima nobenih pooblastil. To navajam zaradi tega, ker je tudi v tem času slišati mnenja, da bo sedaj javno tožilstvo tisto, ki bo napravilo red na področju neupravičenega bogatenja in drugih pojavih, ki so predmet družbene kritike. Pri tem ljudje večkrat ne vedo, da javno tožilstvo po sedanjih ureditvah ni enako javnemu tožilstvu izpred leta 1954, ki je imelo tudi upravni nadzor in celo vrsto drugih, zelo širokih pooblastil. Sedanje naloge in pooblastila javnega tožilstva so določena z zakonom in omejena v glavnem le na kazenski pregon, na vlaganje izrednih pravnih sredstev ter na spremljanje družbenih odnosov in opozarjanje na negativne družbene pojave.

V okviru tako določenih pristojnosti javno tožilstvo že sodeluje pri izvajanju smernic predsedstva in IK CK ZKJ s tistimi pravnimi sredstvi in ukrepi, ki jih v okviru svojih pooblastil lahko uporablja. Tako bo med drugim tudi v bodoče še bolj pozornost spremljalo in proučevalo družbene odnose in pojave ter o posameznih, družbi škodljivih pojavih obveščalo pristojne organe in organizacije, pri čemer pa pričakujemo, da bodo o takih obvestilih in predlogih pristojni organi tudi razpravljali in ukrepali, kar se doslej žal ni vedno dogajalo. Pri tem ne omenjam posebej tistih ukrepov in oporavil iz področja kazenskega pregonu, ki jih javno tožilstvo na način in pod pogoji, ki jih določa zakon, že tako tekoče opravlja. Na področju odkrivanja kaznivih dejanj pa je javno tožilstvo organa odkrivanja že opozorilo na nekatere pojave, ki jih bo potrebno preveriti in ugotoviti, ali se za njimi morda ne skriva tudi kazniva dejanja. V tem pogledu javno tožilstvo tesno sodeluje zlasti z organi za notranje zadeve.

Javno tožilstvo je poseben organ, katerega naloge in pri-

stojnosti so določene z zakonom. Pri opravljanju svojih dolžnosti niti okrožno tožilstvo niti občinski javni tožilstvi doslej niso imela kakih težav, vsaj ne v tem smislu, da bi kdo oviral njihovo delo ali poskušal vplivati na njihove odločitve in ukrepe. Pri njihovem delu pa se pojavljajo težave druge vrste. Pri tem mislim na neurejeno financiranje redne dejavnosti obeh občinskih javnih tožilstev v Novem mestu in Brežicah. Obe tožilstvi imata finančne težave. Pri tem je zlasti javno tožilstvo v Brežicah v zelo kritičnem položaju, kar že povzroča motnje v njegovi dejavnosti. Da so sredstva tega tožilstva res nezadostna, dokazuje tudi podatek, da je pošta zaradi neplačanih računov za telefonske storitve temu tožilstvu v avgustu letos celo odklopila telefon. — Pri tem se je težko znebiti občutka, da se v takem odnosu občin do njihovih obveznosti glede financiranja redne dejavnosti javnega tožilstva v Brežicah kaže tudi podcenjevanje pomena in vloge tega organa.

2 Koliko je bilo letos vloženih prijav proti posameznikom in organizacijam zaradi kaznivih dejanj iz področja gospodarskega kriminala, kot so n.p.r. neupravičeno bogatenje, izkoriščanje položaja in privilegijev, neupoštevanje ustavnih in samoupravljaljskih pravic, nevestnega gospodarjenja itd? Koliko je bilo uvedenih postopkov proti tem krivcem? Ali so med obravnavanimi kazenskimi zadevami tudi primeri, ko je do gospodarske ali družbene škode prišlo zaradi nesposobnosti posameznikov?

V I. polletju 1968 so bile vsem trem javnim tožilstvom v Novem mestu in Brežicah prijavljene 103 osebe zaradi

suma, da so storile kazniva dejanja, ki jih uvrščamo v kategorijo gospodarskega kriminala. Najpogostejše so prijave, ki se nanašajo na kazniva dejanja nevestnega gospodarskega poslovanja, nedovoljene trgovine, zlorabe uradnega položaja iz koristiljubnosti ter poneverbe in neupravičene uporabe družbenih sredstev. Poleg teh je v istem obdobju bilo prijavljenih zaradi gospodarskih prestopkov 44 gospodarskih organizacij in 48 odgovornih oseb. Med temi prijavami pa prevladujejo zadeve, ki se nanašajo na kršitve predpisov o kakovosti živil. V istem času je bilo pred okrožnim in občinskimi sodišči zaradi kaznivih dejanj s področja gospodarskega kriminala obtoženih 51 oseb, medtem ko zoper 49 oseb, ki so osumljene takih kaznivih dejanj, predhodni postopek še ne teče.

Med obravnavanimi kazenskimi zadevami so tudi taki primeri, ki očitno kažejo, da je do premoženjske škode prišlo zaradi slabega gospodarjenja in nesposobnosti odgovornih oseb. Tako je v postopku, ki teče zoper bivšega direktorja in zoper štiri odgovorne osebe podjetja KOVINA Bizeljsko ugotovljeno, da je prišlo podjetje v stečaj zaradi skrajno nemarnega gospodarjenja teh oseb, kar je imelo za posledico okrog 70.000.000 S-din čiste izgube. Tudi v kazenskem postopku zoper bivšega direktorja KZ Krmelj je bilo ugotovljeno, da je prišla zadruga v stečaj zaradi nevestnega gospodarjenja. Iz prijave zoper bivšega direktorja in druge tri odgovorne osebe podjetja LEPIS Suhor izhaja, da so z nevestnim gospodarjenjem in s prikrievanjem dejanskega stanja povzročili za okrog 90.000.000 S-din izgube.

Podobnih primerov nastanka premoženjske škode kot posledice nesposobnosti in nevestnega gospodarjenja bi lahko iz prakse še naštevali. Kljub tako dragim izkušnjam, ki bi vse nas morale že spa-

Načela naše kaznovalne politike

Večkrat slišimo, da so sodišča pri kaznovanju storilcev kaznivih dejanj preveč obzirna in premila. Kaj menite Vi o tej kaznovalni politiki in katera so temeljna načela, po katerih sodišča izreka kazni?

Temeljna načela kaznovalne politike so določena v 3. členu kazenskega zakonika. Po teh načelih je namen kaznovanja: preprečevati družbi nevarno delovanje; preprečevati kazniva dejanja storilcu in ga poplajšati; vzgojno vplivati na druge, da ne bi delali kaznivih dejanj ter vplivati na razvoj morale in družbene discipline.

Veljavni sistem kazenskih sankcij ter varnostnih in vzgojnih ukrepov temelji na dognanju, da kriminalitete kot družbenega pojava ni mogoče odpraviti samo z represivnimi in zastreževalnimi ukrepi. Zaradi

tega družba v boju zoper kriminaliteto uporablja tudi preventivne ukrepe, predvsem pa si prizadeva odpravljati vzroke in pogoje, v katerih in zaradi katerih se pojavljajo najrazličnejše oblike kriminalne dejavnosti, vzgaja občane in razvija njihovo socialistično zavest ter si prizadeva, da bi se ustvarjalna dejavnost vsakega posameznika razvila v pozitivni smeri. Iz teh razlogov tedaj tudi uporaba kazenskih sankcij temelji na humanih načelih socialistične družbe. Razen smrtnih kazni, ki se izreka zelo redko in le za najhujša kazniva

dejanja, so vse ostale kazenske sankcije po vrsti, višini in trajanju prilagojene temu, da omogočajo storilcu poplajšanje.

Kazen, če je prostostna, naj storilca za določen čas izloči iz družbene sredine in s tem zavaruje družbo pred njegovimi nevarnimi dejanji, sicer pa naj na njega vpliva, da se bo poplajšal. Temu cilju je prilagojen tudi ves sistem izvrševanja prostostnih kazni, ki prav prevzgoji delinkventov daje največji pomen. Končno pa kaznovanje tudi vzgojno vpliva na ostale občane, jih odvrača od kaznivih dejanj ter utrjuje in razvija socialistično moralo in družbeno disciplino.

Po navedenih načelih sodijo in izreka kazni tudi sodišča iz območja tega okrožnega javnega tožilstva. V zvezi s tem želimo poudariti, da so sodišča samostojni družbeni organi, ki sodijo in izreka kazni po zakonu. Le višje sodišče je pristojno, da v postopku, ki je predpisan z zakonom, ocenjuje, ali je konkretno odmerjena kazen v skladu z namenom kaznovanja ali ne. Zaradi tega tudi ne želimo ocenjevati

dela sodišč na področju kazenskega sodstva. Kot predstojnik organa, katerega temeljna dejavnost je kazenski pregon in ki v tem svojstvu spremlja kaznovalno politiko sodišč, smatram, da so kazni, ki jih ta sodišča izreka, na splošno primerne in ob upoštevanju načela individualizacije tudi dovolj stroge. Menim, da nimajo prav tisti, ki trdijo, da sodišča izreka premile kazni. Taki očitki so največkrat iznešeni pavšalno, brez pomnavanja vseh okoliščin, ki se nanašajo na kaznivo dejanje in njegovega storilca.

Za nekatere vrste kaznivih dejanj pa so sodišča v zadnjih letih svojo kaznovalno politiko celo poostрила. To velja predvsem za tista dejanja, ki so naperjena zoper občane, njihovo osebnost, telesno integriteto, svobodo in njihove pravice. Storičlem takih kaznivih dejanj sodišča izreka strožje kazni, kar je po mojem mnenju tudi pravilno. V socialistični družbi je največja dobrina človek, ki mu je potrebno nuditi največjo zaščito pred napadi na njegovo osebnost.

je prijavljati kazniva dejanja!

metovati, pa nisem prepričan, da se ta oblika gospodarskega kriminala ne bo več pojavljala. Dokler odgovornih in strokovno zahtevnih poslov v delovnih organizacijah ne bodo opravljali strokovno sposobni ljudje, dotlej se bodo pojavljali tudi primeri nevestnega poslovanja z vsemi škodljivimi posledicami, ki vodijo do izgub, prisilnih uprav in stečajev. — Primer INISA Novo mesto je v tem pogledu nedvomno dovolj poučen primer.

3 Večkrat je slišati med ljudmi, da mnogo »afere«, o katerih se pred in med preiskavo veliko govori in piše, pred sodiščem splahni na zelo majhno kazensko odgovornost in mlo kazni. Ali je krivda v premalo doslednem postopku, možnostih, ki jih daje zakon, spretnih advokatov ali kje drugje?

To vprašanje je zopet postavljeno precej pavšalno in brez podatkov o tem, katere so tiste »afere«, ki naj bi splahnele pred sodišči. Na sodišču ne more ničesar splahneti. Vsaka kazenska zadeva se mora končati s sodno odločbo, s katero je obtoženec ali obsojen ali oproščen ali pa je postopek zoper njega ustavljen.

Kazenski postopki v tistih zadevah, ki se nanašajo na gospodarski kriminal, so pogosto zelo zapletene zadeve, ki terjajo veliko število preiskovalnih opravil na različnih območjih, pogosto tudi s sodelovanjem izvedencev, kar nedvomno terja veliko časa. Ne smemo pozabiti, da je obtožencu potrebno krivdo dokazati. To pa je tedaj, ko se odgovornost posameznika prepleta z odgovornostjo drugih, ko je treba pregledati in ugotoviti verodostojnost stotine listin in poslovnih knjig, preveriti in ugotoviti pravo vsebino ter zakonitost posameznih poslov, izplačil, posledica dogodkov in drugih razpolaganj z družbenimi sredstvi, težko, strokovno izredno zahtevno in zelo odgovorno delo, ki ga ni mogoče opraviti v naglici in ki ne trpi nobene površnosti. Odločitev sodišča mora temeljiti na materialni resnici, do katere pa je v kazenskem postopku večkrat zelo težko priti. To so v glavnem tisti razlogi, ki poleg dejstva, da so vsaj nekatera sodišča z delom hudo preobremenjena, kazenski postopek podaljšujejo, kar nepoučene občane včasih vodi do napačnega zaključka, da je zadeva pač že splahnela. V tistem obsegu, v katerem je sodišče uspelo krivdo dokazati, vsak obtoženec za svoja dejanja odgovarja pred sodiščem, pri čemer je seveda postopek v enostavnejših zadevah hitrejši, v bolj zapletenih in kompliciranih pa dolgotrajnejši.

Ne strinjam se s stislimi mnenji, ki zatrjujejo, da sodišča odmerjajo tistim, ki so bili obsojeni zaradi gospodarskega kriminala, mile kazni. Menim, da imajo sodišča pri sojenju teh, družbi nevarnih dejanj pravilne kriterije, po katerih odmerjajo take kazni, ki ustrezajo stopnji krivde in storila, obsegu povzročenih škod ter namenu kaznovanja. V okviru teh krite-

rijev je po mojem mnenju kaznovalna politika sodišč na področju gospodarskega kriminala primerna in na splošno tudi dovolj stroga. Pri tem ponovno poudarjam, da samo s kaznovanjem tudi gospodarskega kriminala ne bomo odpravili.

4 Ali lahko navedete nekaj konkretnih primerov kršenja zakonskih predpisov s področja socialistične morale, ki jih ni nihče preganjal ali vsaj ne prijavljal?

Kako je s primeri POGREBNJ ZAVOD NOVO MESTO, TOVARNA POHISTVA BREŽICE, LEPIS SUHOR, INIS NOVO MESTO in podobnimi? Ali je šlo vedno za pomanjkanje dokazov in neznanje družbeno škodljivosti? Ali je v praksi nekdo pred zakonom kriv predvsem takrat, kadar gre za materialno in fizično škodo, ali tudi takrat, kadar škoduje ugledu socializma in naše družbe sploh — tu mislimo v prvi vrsti na odločitve političnih in oblastvenih organov, ki so se izkazale večkrat že pred začetkom izvajanja kot neumestne?

Prvi del tega vprašanja po mojem ni povsem pravilno postavljen, ker zamenjuje pravne norme z moralnimi normami. Kršitev enih ali drugih ima lahko različne posledice. Pravne norme navedno vsebujejo tudi sankcije, ki se uporabljajo zoper tiste, ki kršijo take norme. Kršitev moralne norme pa ima običajno za posledico le družbeno obsodbo. Samo takrat, kadar moralna norma preide v pravno normo, je za njeno kršitev predvidena tudi pravna

jemo s pomanjkljivostjo pravnega sistema in prepočasnim ukrepanjem zakonodajnih organov.

Največ negativnih pojavov lahko v tem času najdemo na področju pridobivanja dohodka. Pridobivanje visokih in neobdanih dohodkov nekaterih obrtnikov ter njihovo naglo bogatenje na račun družbe se prav gotovo hudo protivi socialistični morali. Taki primeri so upravičeno deležni ostre družbene kritike in družbene obsodbe. Žal je dosedanja davčni sistem sam omogočal tako bogatenje, kar so posamezniki tudi s pridom izkoristili. Takih primerov doslej ni nihče prijavljal niti kazensko preganjal zaradi tega, ker so občine skoraj vse obrtnike uvrstile med pavšaliste, s tem pa davčnim organom praktično odvzele možnost, da bi lahko kontrolirali njihove dohodke in jim odmerjali prispevke in davke po dejanskem dohodku. Da ne bi na tem mestu ponavljal vsega tega, kar se na področju pridobivanja dohodkov in neopravičenega bogatenja dogaja, naj opozorim na prispevek, ki je bil objavljen v Dolenjskem listu dne 15. 8. 1968, v katerem novinar podrobno opisuje probleme in pojave iz tega področja.

Pri tem pa želim povedati, da se bojim, da se bomo s temi negativnimi pojavi verjetno ukvarjali tudi še v prihodnjem letu. To trdim zaradi tega, ker je n. pr. občina Novo mesto, to pa so v večjem ali manjšem obsegu na pravice tudi druge občine, kljub priporočilu Skupščine SRS za vodenje politike prispevkov, davkov in taks z dne 13. 2. 1968, ki izrecno priporoča občinam, da ne sklepajo z obrtniki sporazumov o prispevni stopnji, tudi za leto 1968 skoraj vse obrtnike, med njimi tudi tiste, ki so imeli v preteklem letu tudi po 100.000.000 Sdin prometa, oprostita vodenja poslovnih knjig,

sprožilo pred občinskim sodiščem Novo mesto kazenski postopek zaradi utemeljenega suma, da je v svojstvu odgovorne osebe na škodo zavoda storila kaznivo dejanje poverbe po čl. 323/I in ponarejenja listin po čl. 306/I in 319/I KZ. Postopek v tej zadevi še ni končan.

Tudi v TOVARNI POHISTVA BREŽICE se javno tožilstvo ni ukvarjalo s problemi njihovih notranjih odnosov, ker urejanje takih zadev pač ne spada na področje kazenskega pregona. Zoper bivšega direktorja in zoper vodjo oddelka pa teče pri okrožnem sodišču Novo mesto preiskava zaradi utemeljenega suma, da sta storila kazniva dejanja sklenitve škodljive pogodbe po čl. 217/I, je manjša podkupnine po čl. 325/IV in goljufije v službi po čl. 318/II KZ. Preiskava še ni končana.

Glede stanja in škode, ki je bilo ugotovljeno v bivšem podjetju LEPIS Suhor, javno tožilstvo zbira gradivo, na podlagi katerega bo zahtevalo zoper odgovorne osebe tega podjetja uvedbo kazenskega postopka zaradi utemeljenega suma, da so storili vsaj kaznivo dejanje nevestnega gospodarskega poslovanja po čl. 213/II KZ. Postopek v tej zadevi bi bil že sprožen, če javno tožilstvo ne bi že od februarja 1968 dalje čakalo še na poročilo in ugotovitve SDK-podružnice Novo mesto, ki je v tem podjetju opravila kontrolni pregled finančnega poslovanja.

Glede INISA Novo mesto javno tožilstvo ni prejelo še nobene prijave, zaradi česar izjava, ki jo je dal predsednik Obs Novo mesto delegaciji delavcev te tovarne in je objavljena v Dolenjskem listu 18. 7. 1968, da teče postopek za ugotovitev vseh krivcev od najvišjih do tukajšnjih domačih in da bo o njihovi krivdi in kazni sklepalo sodišče, ni bila točna. O uvedbi kazenskega postopka odloča le so-

tem, ali je dovolj podlage za vložitev zahteve na uvedbo preiskave.

Eno od temeljnih načel našega pravnega sistema je tudi načelo zakonitosti, ki v kazenskem pravu pomeni, da nihče ne more biti kaznovan za dejanje, ki ga zakon ni določil kot kaznivo dejanje, še predno je bilo storjeno, in za katero ni predpisal, kako naj se kaznuje tisti, ki ga stori. To pomeni, da je občan lahko poklican na kazensko odgovornost le tedaj, če je storil tako družbi nevarno dejanje, ki je v zakonu že določeno kot kaznivo dejanje. Kazenska ter politična in družbena odgovornost sta dva različna pojma. Občan, ki je storil dejanje, ki je v zakonu določeno kot kaznivo dejanje, je kazensko odgovoren, pri čemer je lahko poklican tudi na politično in družbeno odgovornost. Nasprotno pa je občan, ki stori dejanje, ki je politično ali družbeno škodljivo, ki pa v zakonu še ni določeno kot kaznivo dejanje, lahko poklican le na politično ali družbeno odgovornost. Problem politične in družbene odgovornosti pri nas doslej ni bil urejen z enotnim predpisom. Ta pravna praznina je že nekaj let predmet javnih razprav. Tega problema se je sedaj lotila tudi zvezna skupščina, ki bo to področje odgovornosti verjetno uredila do konca leta s posebnim zveznim zakonom.

5 Kje je vzrok, da državljani, zdaj ko imajo možnost, bolj številno ne prijavljajo kaznivih dejanj, o katerih se okoli voglov mnogo šušlja? Se morda lahko boje kakšnih posledic?

Novelirani zakonik o kazenskem postopku, ki je stopil v veljavo 1. januarja 1968, le v 137. in 138. členu predpisal

spodarskega kriminala zaradi tega še vedno nosijo organi za notranje zadeve

Občani zelo pogosto prijavljajo tista kazniva dejanja, s katerimi so bili sami oškodovani, medtem ko so njihove prijave takih kaznivih dejanj, ki so bila storjena na škodo delovnih organizacij in družbenega premoženja sploh, še precej osamljene. Težko je reči, kaj vse vpliva na to, da občani te svoje državljanske dolžnosti ne izpolnjujejo bolj redno. Vzroki so lahko zelo različni. Nekdo se lahko boji sitnosti, ki bi mu jih delali tisti, katere bi prijavil, drugi se v to sploh ne želi vmešavati, tretji meni, da je to stvar organov za notranje zadeve, četrti pa morda celo smatra, da to ne bi bilo pošteno. Zaradi takega odnosa do te dolžnosti so tudi tiste prijave, ki jih posamezniki ali skupine občanov dostavljajo javnemu tožilstvu ali organom za notranje zadeve, pogosto anonimne in nepodpisane. Ta problem je nedvomno povezan z razvojem socialistične zavesti. Ko bodo občani spoznali, da je družbeno premoženje obenem tudi naše premoženje in da tisti, ki krade ali se okorišča na škodo tovarne ali družbe, krade tudi iz naših žepov, takrat se bo spremenil tudi njihov odnos do te dolžnosti. Prepričan sem, da bodo občani v vedno večjem obsegu sami prijavljali tudi tista kazniva dejanja, s katerimi sami neposredno niso bili oškodovani.

6 Mislite, da bi koristilo tesnejše sodelovanje vseh organov in dejavnosti za odkrivanje kaznivih dejanj od inšpekcijskih služb morda celo od novinarjev? Kaj predlagate v tej smeri?

Prepričan sem, da bi tesnejše sodelovanje vseh organov, ki se ukvarjajo z odkrivanjem in prijavljanjem kaznivih dejanj, izboljšalo učinkovitost odkrivanja zlasti na področju gospodarskega kriminala.

Učinkovitost odkrivanja kaznivih dejanj v gospodarstvu bi bilo mogoče izboljšati tudi s tem, da bi samoupravni organi delovnih organizacij posvetili več pozornosti organizaciji in ugotovitvi njihove interne kontrole. Dobra interna kontrola namreč pomeni veliko tudi v preventivnem smislu, ker z redno kontrolo razpolaganja z družbenimi sredstvi preprečuje kazniva dejanja. Smatram tudi, da bi bilo potrebno številčno in strokovno okrepiti tudi druge inšpekcijske službe, pri čemer menim, da bi zlasti inšpekcijski SDK bilo potrebno dati več pooblastil kot jih ima sedaj.

Tudi novinarji, ki jih kot občane prav tako veže dolžnost prijavljanja, bi na tem področju lahko koristno sodelovali. V dnevnem tisku in tudi v Dolenjskem listu je javno tožilstvo že nekajkrat našlo v posameznih člankih osnovno za uvedbo kazenskega postopka. Menim, da je objektivno obravnavanje konkretnih negativnih in družbi škodljivih pojavov v tisku lahko pomemben instrument utrjevanja politične in družbene odgovornosti tistih organov, ki so dolžni take zadeve urejevati, odpravljati in tudi preganjati.

Okrožni javni tožilec
JOŽE PETERCA

ZJAVNA ZA TISK

Karikatura: MILAN MAVER

sankcija. To pomeni, da je neko ponašanje ali dejanje lahko v nasprotju z moralno normo, toda če tako dejanje s pravno normo ni prepovedano in sankcionirano, potem tudi ni pravne podlage za pregon takih dejanj, pa čeprav jih družba še tako obsodja. Razumljivo je, da kršilce pravnih norm preganjajo ali za kazniva dejanja, gospodarske prestopke ali pa za prekrške, odvisno od tega, kakšne so kršitve in sankcije. Pri kršitvah pravnih norm ni problem v pregonu ampak v odkrivanju, ki ni dovolj učinkovito, medtem, ko se pri kršitvah moralnih norm sreču-

s tem da je z njimi sklenila pisne sporazume o prispevni stopnji. To pa praktično pomeni odvzeti davčnim organom možnost, da ugotavljajo dejanski dohodek na podlagi poslovnih knjig, kar seveda obrtnikom zopet daje možnost nekontroliranega pridobivanja dohodkov.

Glede bivšega POGREBNJ ZAVODA NOVO MESTO se javno tožilstvo ni ukvarjalo s problemi delitve osebnih dohodkov v tem zavodu, ker problemov nagajanje po delu pač ni mogoče reševati s kazenskimi postopki. Zoper računovodkinjo tega zavoda pa je javno tožilstvo

dišče na podlagi zahteve pristojnega tožilca, ki pa mora svoji zahtevi priložiti toliko dokaznega gradiva, da je sum na kazniva dejanja dovolj utemeljen. V zvezi s tem je javno tožilstvo s pismom z dne 30. 7. 1968 zaprosilo Obs Novo mesto, da dostavi temu tožilstvu vse podatke, s katerimi razpolaga, in na podlagi katerih bo mogoče ugotoviti, katere osebe so odgovorne za stečaj podjetja in za kakšna kazniva dejanja gre. Enako zaprosilo smo dostavili tudi SDK — podružnici Novo mesto. Šele potem, ko bo zbralo vse potrebne podatke, bo javno tožilstvo odločilo o

splošno obveznost prijavljanja kaznivih dejanj. Po teh določbah so državni organi, delovne in druge organizacije ter občani dolžni naznaniti tista kazniva dejanja, ki se preganjajo po uradni dolžnosti, pri čemer pa morajo državni organi ter delovne in druge organizacije v ovadbi navesti dokaze, za katere vedo, in poskrbeti, da se ohranijo sledovi in predmeti kaznivih dejanj.

Navedena določila zakona še niso v celoti zaživel niti pri državnih organih ter delovnih in drugih organizacijah, niti pri občanah, Breme odkrivanja na področju go-

Spominski reif v metliški šoli

V avli metliške osnovne šole so pred kratkim že vzdali spominski reif, ki ga je izdelal akademski kipar Lojze Dolinar. Radovedni šolarji opazujejo relief, ki prikazuje neustrašne partizanske borbe, kar skozi šipe. Od blizu si ga bodo ogledali lahko 1. septembra, ko bo Bela krajina slovesno praznovala 25. letnico ustanovitve XV. belokrajnske brigade, po kateri bo odslej nosila ime tudi metliška osnovna šola.

Začetek tabora naivnih umetnikov

Občinski svet zveze kulturno prosvetnih organizacij v Trebnjem, ki je pripravil letošnje delovno srečanje slovenskih in hrvaških naivnih slikarjev, je včeraj pozdravil udeležence tega srečanja. Umetniki, ki bodo ostali v Trebnjem do 31. avgusta, bodo ustvarjali v Trebnjem in okolici ter dali s svojimi deli osnovo bodoči galeriji v Trebnjem. O delovnem srečanju naivnih slikarjev bomo še poročali.

Jutri razstavlja v Kostanjevici

Bogosav Živković

Jutri zvečer bo ob 19. uri v Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici na Krki otvoritev razstave del Bogosava Živkovića, udeleženca letošnje Forme vive. Razstavo bo odprl Oto Bihalji-Merin, znameniti jugoslovanski likovni kritik in znanstvenik. Ob otvoritvi razstave bo recital. Nastopil bo znani srbski guslar Milovan Barjaktarević iz Niša. Razstava v Lamutovem likovnem salonu bo doslej največja samostojna razstava znanega jugoslovanskega naivca, ki je doslej razstavljal že v mnogih državah Evrope in Amerike.

Župančičeva razstava do jeseni

Razstava del Otona Župančiča v avli Studijske knjižnice Mirana Jarca v Novem mestu je podaljšana do zadetka šolskega leta. V času, ko proslavljamo 90-letnico pesnikovega rojstva, si je razstavo ogledalo veliko šolske mladine pa tudi ostalih občanov.

Ole! Magnifico! ... Ole! Ole!

Spontan in navdušen aplavz je predzadnji nedeljo odmeval v dvorani adriatičnega Dolenjskega Toplice, predzadnji četrti pa se je ponovil v hotelu Smarjanske Toplice. Obakrat je veljal istemu ansamblu, ki prepeva in igra pesmi iz vse Južne Amerike. MAGNIFICO nam ni neznan, spominjamo se njegovih gostovanj, ne vemo pa, da se je ta ansambl živga ritma, neugnanega temperamenta, presenetljive senzibilnosti in muzikalnosti rodil v majhni kleti, polni premoga.

Svojo dolgo pot po svetu je začel na avtocesti Bratstva in edinstva, kjer so 1959 privikali zabrenkale kitare, ki so se poslej oglašale na več kot 2300 koncertih. Za prvi uspehi doma v Skopju so se vrstili tisti v Novem Sadu, v ljubljanskih Križankah in na ljubljanski TV. MAGNIFICO je postal jugoslovanski ansambl. Vstrel se je koncert za koncertom: op svojem obisku v Beogradu jih je slišal tudi nekdanji mehiški predsednik Lopez Mateos. Bil je presenečen in navdušen, mehiški

Kipar Takeda Mitsuyuki pri oblikovanju manjše skulpture na dvorišču kostanjeviške šole (Foto: Mirko Vesel)

EUDEN CIUCA RAZSTAVLJA V KRŠKI GALERIJ

Kipar, ki bi bil lahko tudi pesnik

Eugen Ciuca je eden izmed tistih kiparjev, ki se trudijo prikazati v enotni celoti tisto, kar je v modernem kiparstvu tolikokrat razmetano: vsebino, obliko in snov. Namesto posameznih glasov želi, da se iz njegovih del čuje samo en edini glas: čisti in očarajoči izraz življenjskega mitosa.

Te besede, ki jih je o kiparju Ciuca, letošnjem udeležencu Forme vive v Kostanjevici na Krki zapisal kritik Eugen Schileru, veljajo tudi za umetnikova slikarska dela, ki jih je, kar jih je dalo letošnje ustvarjalno kostanjeviško okolje, razstavil v petek 16. avgusta, v krški galeriji.

Eugen Ciuca je s svojo veliko ustvarjalno močjo, z zagnanostjo, ki je izraz nemirnega človeka, ki kar hlasta za novimi oblikami umetniške izpovedi, dal tudi letošnemu kiparskemu simpoziju v Kostanjevici svojstven izraz: nadomestila je nastalo tako veliko število kvalitetnih del kot le malo katero leto. Ciuca, ki je predvsem kipar, je prišel v Kostanjevico iz sončne Italije, domovine kiparjev, ki ga je, čeprav izhaja iz drugega kulturnega prostora, vzela za svojega. V Pontelungu pri Padovi je postavil kip Danieja, za katerega menijo, da je ena najbolj posređenih upodobitev tega velikega mojstra. Da se Ciuca hkrati izpoveduje tudi s sliko, ki sicer ni njegova dominantna, ni čudno. K slikarstvu

se nagiblje prav tako kot k besedi, ki jo je uklesal v Steber mojih staršev.

V Krški galeriji se srečujemo s deli, ustvarjenimi v Kostanjevici. Tu se srečujemo s tipičnim romunskim koloritom v upodobitvah žene (Studije glave romunske kmetice 1-5, Dekle z rdečo ruto,

PREDSTAVLJAMO VAM UDELEŽENCE FORME VIVE

Takeda Mitsuyuki in zmaj

Z ogromnim hrastovim delom, ki ga je svoj čas ogledoval pokojni kipar Savinšek, eden pobudnikov kiparskega simpozija pri nas, človek, ki je izgoreval pri delu in ki je Dolenjski zapustil vrsto spomenikov, se je sprijel mladi japonski kipar Takeda Mitsuyuki. Dal mu je oblike, ki si jih je zamislil že v Tokiu, predno je prišel v Kostanjevico na Krki. Dal mu je tudi ime: Ples zmaja. Vrsto dni in težkega dela mu je posvetil. Z dleta je oblikoval njegovo površino tako podrobno, da se majhne obdelave v kosih sicer izgubljajo in so komajda zaznavne, vendar pa so v celoti nujen del tega speva njegove domovine, letčega zmaja, ki se kot gmeta dviguje navzgor, tako kot da bi bil igrača otrok.

Japonci, ki prihajajo v Kostanjevico na Krko, se nagibljejo k monumentalnosti. In ni težko zaslediti njihovega načina življenja in njih samih v delih, ki ostajajo v Kostanjevici.

»Kaj vse bi mu radi povedali temu prijaznemu fantu, pa mu ne moremo nič,«

mi je pred dnevi dejala stara Kostanjevičanka. Takeda Mitsuyuki, ki ga prijatelji, kiparji letošnjega simpozija, in Kostanjevičani kličejo Juki, ne zna evropskih jezikov. Pred dnevi ga je obiskal njegov prijatelj z Dunaja in takrat so v Kostanjevici lahko zvedeli o njem nekaj več. Prevajalec je povedal, da je Takeda Mitsuyuki v Kostanjevici, še bolj pa zamisel Forme vive, zelo všeč. Povedal je tudi marsikaj o njegovem delu doma. Tega ima na pretek. Sele dve leti je, odkar je končal študij kiparstva, pa ga že prištevajo k najboljšim kiparjem mlade generacije na Japonskem.

Japonec in Anglež se pogovarjata slovensko.

Nekaj besed je Takeda Mitsuyuki že ujel. Nekaj japonskih je ujel tudi L. Smrekar, ki je svoje šolske počitnice spremenil v pravo trdo delo. Naenkrat je postal odgovoren za ... les, železje, za vse...

Pa ne samo on. Vrsta ljudi iz Kostanjevice in Krškega, ki jim ni vseeno, kaj se v teh dneh pri njih dogaja, je priskočila na pomoč organizatorjem Forme vive, simpozija, ki z deli, katera tu nastajajo, premaguje razlike v jezikih, ideologijah in ki išče dobro in lepo v človeku.

P. BREŠČAK

Franceta Peterkoviča ni več med nami

25. julija nas je globoko kovišem družilo tesno medsebojno sodelovanje na dramskem in pevskem polju. Prav letos poteka 35 let, odkar je vstopil v naše vrste. Mnoge prijatelje ljudske prosvete in kulture je s svojim zborom spremljal na njihovi zadnji poti in se s tovariši poslavljaj od njih. Zelo radi smo ga imeli vsi, tako kulturniki in okoličani, med katerimi je živel. Močno ga bodo pogrešali tudi pri Socialistični zvezi, pri Zvezi borcev, pri gasilskem društvu in povsod tam, kjer je pokazal vrline in nesebičen in uspešen delo. Bil je izredno spoštovan pri vseh. Zelo nam je še toliko težje, ker smo ga zgubili na tako tragičen način. Kako zelo je bil priljubljen v organizacijah, v katerih je aktivno sodeloval in med široko okolico, med katero je živel, je dokazal njegov pogreb. Razen poslovnih govorov sta mu v poslednje slovo zapela pevski zbor iz Artič in iz Brežic, pri katerih je sodeloval.

Ohranili ga bomo v častnem in hvalničnem spominu.

RADO DERNAČ

Zahvala Brežičanom iz Clevelanda

Podružnica Slovenske izseljenske matice v Brežicah je dobila iz Clevelanda iskreno zahvalo za lep sprejem mladih pevcev, ki gojijo slovensko pesem tudi onstran oceana. Njihova voditeljica Cecilija Valenčič piše, da so se otroci slovenskih staršev v naši domovini nadvse prijetno počutili in da so bili veseli pozornosti s katero so v Brežicah in drugod po Sloveniji spremljali njihov nastop. Otroke je posebno navdušil obisk brežiškega gradu, kjer so si ogledali Posavski muzej.

Razstavo slikarskih del E. Ciuce, odprl jo je Lado Smrekar, si je v petek zvečer ogledala vrsta kulturnikov iz Krškega in Kostanjevice. Na sliki: E. Ciuca (v sredini) s soprogo in kiparjem Vl. Štovičkom (Foto: Mirko Vesel)

Kaj pripravlja delavska univerza v Kočevju

V novom šolskem letu pripravljajo delavska univerza iz Kočevja vrsto novih šol za odrasle. Predvsem bodo posvetili več pozornosti izobraževanju prosvetnih delavcev. Odprli bodo oddelke pedagoške akademije za razredni pouk, za katerega je že nad 25 prijav. Predavanja in izpiti bodo v Kočevju, predavatelji pa bodo s pedagoške akademije v Ljubljani.

Jesen se bo nadaljeval pouk na ekonomski srednji šoli, ki se je pričela lansko leto. Če bo dovolj prijav, bodo organizirali še prvi letnik. Nadaljevala se bodo tudi predavanja v delovodski šoli. To bo že druga generacija slušateljev v tej šoli. Prav tako se bodo nadaljevala predavanja za 16 slušateljev v gostinski šoli, verjetno pa bo DU organizirala tudi poklicno lesno šolo kot oddelke le-

snoindustrijske šole iz Škofje Loke.

Za odrasle se bodo začela predavanja še v večerni kovinarski šoli. Spomladi je v prvi skupini uspešno končala šola 11 slušateljev.

V večerni osnovni šoli bo pouk za vse razrede od 5. do 8. Na tem področju imajo že precej izkušenj. Od slušateljev, predvsem mlajših, pa bi želeli malo več resnosti. V večji meri bi morala skrbeti za izobraževanje odraslih — zaposlenih tudi podjetja. Prav o izobraževanju na delovnem mestu, ne glede na stopnjo izobrazbe, je bilo zadnje čase v republiških in drugih organih že precej govora.

Razen teh šol za odrasle bo delavska univerza v novi sezoni organizirala tudi vrsto različnih tečajev in predavanj.

Komisija za sprejem in razpis delovne sile pri

Tovarni pohištva Brežice

razpisuje delovno mesto

PRIPRAVNIKA — konstruktorja v tehničnem oddelku

POGOJI:

srednja strokovna izobrazba lesne smeri ali druga odgovarjajoča srednja strokovna šola.

Osebnih dohodkov po pravilniku o obveznem sprejemanju pripravnikov.

Vloge z dokumentacijo pošljite komisiji za sprejem in razpis delovne sile Tovarne pohištva Brežice. Razpis velja do zasedbe.

TOVARNA POHIŠTVA BREŽICE

Nogometaši Novega mesta se marljivo pripravljajo na bližnja tekmovanja. Takšnih trenutkov, kot ga vidimo na sliki ravno ne manjka. Le preko marljivih priprav se pride do uspehov (Foto: S. Dokl)

Nogometaši v prvenstvu zdaj z mladimi močmi

Novomeški nogomet doživlja že vsa leta po vojni stalno krizo. Enkrat ni vodstva, drugič spet odpovedo igralci in tako se neslavna zgodovina ponavlja. Zdaj pa trdijo, da je splošno izboljšanje so novo vodstvo, ki je pričelo resno delati, dobili so tudi trenerja, ki bo kmalu zbral 90 nogometašev. S temi bodo načrtno delali in skušali čez leta dati novomeškemu nogometu višjo ceno. Morda bo zdaj krenilo na bolje? Rahličnost se težko pozdravi, morda pa bo v tem primeru izjema potrdila pravilo.

■ **Banko Roksančič**, nekdanji aktivni igralec OFK Beograda in trener Kopra oziroma Kamnika, je prevzel vadbno z nogometaši. Ker že delj časa opazujemo ostro

delos z mladimi nogometaši, nas je o tem zanimalo kaj več.

■ **Trener je povedal:** »Trenutno vadi 25 nogometašev s povprečno starostjo 19 do 20 let. Ti nogometaši bodo zdržali, ker so v glavnem že preživeli začetniški strila. Razen tega bomo imeli še 20 mladincev in 45 pionirjev. Ko bomo imeli toliko nogometašev, bomo čez nekaj mesecev izbrali ekipo, ki bo lahko uspešno igrala v manj zahtevnih tekmovanjih. Čez leta bodo naši apetiti nekoliko večji, o tem pa kdaj kasneje.«

Če bodo nogometaši nadaljevali s takšno vztrajnostjo kot doslej, res lahko pričakujemo novomeški nogometni preporod.

Šport

OD TU IN TAM

■ **NOVO MESTO** — Na teniškem turnirju za prvenstvo Novega mesta sodeluje 19 igralcev, ki so razdeljeni v dve skupini. V prvi je v vodstvu Jože Spilhal s 4 zmagami pred Pavlom Uhlom, ki ima 3 zmage. V drugi vodi Stane Lukšič, ki je zabeležil že 6 zaporednih zmag. (N. N.)

■ **SENOVO** — V povratni nogometni tekmi je senovski Rudar gostoval v Šmarju pri Jelsah. Z visokim rezultatom 8:1 je premagal domače nogometaše. Boljši gostje so se hitreje znašli na splošnem igrišču in s hitrimi ter uspešnimi napadi vneli pravo zmedo med vrste domačinov. Najboljši pri gostih je bil Gaser, ki je dosegel 6 zadetkov in s tem ponovno dokazal, da je odlično strelce. Druga dva zadetka sta dosegla Gabrijl II. in Brezovšek. (J. K.)

■ **METLIKA** — V prijateljskem košarkarskem srečanju, ki je bilo preteklo soboto na igrišču pri tovarni Komet, so košarkarji Novega mesta porazili nezkušene domače igralce z rezultatom 122:29. (L. L.)

■ **NOVO MESTO** — Komisija za šah pri občinski zvezi za telesno kulturo pripravlja večji šahovski turnir, ki bo v Novem mestu od 23. novembra do 1. decembra. Na turnirju bo sodelovalo 12 igralcev: 6 prvokategorikov oziroma 6 moštarskih kandidatov. Od Dolenjcev bodo povabljeni na turnir: prof. Penko, Osterman, Gornik, Škerij, Sita, Ivič in Sunjič. Razen teh pa so povabljeni še moštarski kandidati iz Maribora, Ljubljane in Zagreba. (V. V.)

■ **DOMZALE** — Na spominskem šahovskem turnirju za Herin-Zupančičev memorial, ki bo od 21. septembra dalje, bo od Dolenjcev igral moštarski kandidat prof. Igor Penko. (B. B.)

■ **KOČEVJE** — Od 19. do 31. avgusta teče v Češkem Brodu na Češkoslovaškem mednarodni šahovski turnir igralcev, ki so rojeni leta 1950 in mlajši. Razen Ljubljancev Tomislava Halika nastopajo tudi 15-letni Stane Podkoritnik iz Kočevja. Ta dva šahista bosta edina jugoslovanska udeleženca turnirja. Udeležba Podkoritnika je veliko priznanje kočevskemu šahu za uspehe zadnjih let; kakor tudi Ivanu Staniću, predsedniku šahovskega kluba Kočevje, pod vodstvom katerega je šahovski klub dosegel do sedaj največje uspehe. (S. I.)

■ **BRATISLAVA** — Jugoslovani smo razen svetovne rekorde v teku na 600 m Vere Nikolić, ki je pred kratkim postavila svetovni rekord v Londonu s časom 2:00,5. — **Metlika** — evropsko rekordko Mirjano Segrt. Mirjana je na plavalnem dvoboju med Jugoslavijo in Češkoslovaško postavila nov evropski rekord v plavanju na 200 metrov prosto s časom 2:10,2. (N. N.)

■ **NOVO MESTO** — To nedeljo se prične prvenstvena tekmovanja v II. republiški odbojarski ligi. Vse tri dolenjske ekipe, ki sodelujejo v tem tekmovanju, bodo gostovale: Kočevje v Bohinjski Bistrici, Trebnje v Bovecu in Novo mesto v Kamni Gorici. (J. P.)

■ **NOVO MESTO** — Na predglednem atletskem mitingu mladih atletov AK Novo mesto, ki je bil prejšnji teden, so atleti potrdili dobro pripravljenost pred republiškim prvenstvom za mladince, ki bo v petek in soboto v Celju. Zlasti uspešni so bili Jakšičeva v teku na 60 metrov s časom 8,2. Zagorčeva v kopju in krogli (34,90 metra in 9,08) ter Frljeva v daljini z rezultatom 4,39 metra. Pri fantih sta svoje osebne rekorde postavili Ke-4ta v petju s časom 38,70 in Branko Suhly v kopju z metom 56,81 m. Dober rezultat je zabeležil tudi Fanci Kristan v višini z rezultatom 1,65 metra. (J. T.)

■ **NOVO MESTO** — Na republiškem atletskem prvenstvu za mladince, ki bo v petek in soboto v Celju, bo nastopilo 12 atletov AK Novo mesto: Ivica Jakšič, Vesna Saje, Katja Močnik, Danica Ferfolja, Tatjana Gavzda, Marjeta Pučko, Meta Zagore, Kosića Virant, Franci Kristan, Branko Suhly, Peter Simčič in Marjan Hribnik. Največ možnosti za uvrstitev v republiško reprezentanco imata Kosića Virant in Meta Zagore. (C. V.)

■ **NOVO MESTO** — V petek popoldne se prične odprto teniško prvenstvo Novega mesta. Razen domačih igralcev so na turnir povabljeni igralci iz Ljubljane, Celja, Kamnika, Brezice in Krškega. Turnir se prične ob 15. uri. Prijava na budo sprejemali ob 14. uri na igrišču. Zmagovalec bo prejel v trajno last lep pokal. (J. J.)

■ **BRATISLAVA** — Franc Čargo, plavalec Celulozarja, je na meddržavnem plavalnem dvoboju med Češkoslovaško in Jugoslavijo v Bratislavi dosegel nov republiški in državni rekord za mlajše mladince na progi 1500 m prosto. Čas 18:39,4 je le za 6 desetink sekunde slabši od republiškega članskega rekorda, ki ga ima Lado Brinovec. Ker bo Čargo letos še plaval na tej progi, bo ta republiški rekord prav gotovo aršnil. (L. H.)

REPUBLIŠKO ŠAHOVSKO PRVENSTVO

Penko med najboljšimi

Z republiškega šahovskega prvenstva za posameznike, ki je bilo od 4. do 16. avgusta v Ljubljani, sta se vrnila naša moštarska kandidata prof. Igor Penko in Rudi Osterman. Kljub temu, da je na letošnjem prvenstvu igralo samo 12 igralcev, ne moremo zmanjševati uspeha, ki ga je dosegel Novomešan Igor Penko z delitvijo 5. in 6. mesta. Rudi Osterman je tokrat igral izpod svojih sposobnosti in osvojil deseto mesto.

Kako komentira nastop Dolenjcev na republiškem prvenstvu in še nekatera druga vprašanja s tega področja, povedo odgovori, ki jih je dal našemu sodelavcu prof. Igor Penko.

— Kako komentirate letošnje republiško prvenstvo?

»Kljub temu, da je nastopilo samo 12 šahistov, moram potrditi, da je bil turnir zelo močan, saj so praktično nastopili najboljši. Manjkali so le Parma, Puc, Musil in polovični državni prvak prof. Stupica.

»Prvi večji uspeh sem dosegel pred štirimi leti, ko sem osvojil naslov moštarskega kandidata in visoko uvrstitev na republiškem prvenstvu, druga pa zdaj, ko sem potrdil kandidaturu in si pridobil pravico sodelovati na prihodnjem republiškem prvenstvu brez predhodnih kvalifikacij. Rudi Osterman, ki je v trenutni krizi, je igral izpod svojih sposobnosti. Pozna se mu, ravno tako tudi meni, da igralci s »periferije« nimamo dovolj močnih turnirjev, kjer bi si pridobivali prepotrebno rutino in ostrino. Če nam pade sekira v med — je uspeh, sicer do živimo neuspehi! Osebnost sem dosegel tisto, kar sem si želel — potrdil sem kandidaturu in za nameček še plasma na republiško prvenstvo.«

— Kaj je treba storiti, da bosta z Rudijem segla še po boljše mestih?

»Nujno je organizirati letošnjo vsaj dva močnejša šahovska turnirja na Dolenjskem; bila naj bi v Kočevju in Novem mestu. Razen tega morava še sama »piliti« teorijo in biti na tekočem z vsemi teoretičnimi novostmi. Skratka: imeti moramo možnosti, da se srečujemo z močnejšimi šahisti in tako prebolevamo »otroško bolezen.«

— Kako je s šahom na Dolenjskem?

»Šah se je precej razvil, zlasti med šolsko mladino. Kočevje je po dejavnosti trenutno pred Novim mestom, pojavljajo pa se tudi drugi centri: Krško, Brezice, Črnomelj, Krmelj, Sevnica itd.«

— Kljub temu, da je prognoziranje zelo nehalno opravilo, skušajte ugotoviti, kdo so trenutno najboljši šahisti v Sloveniji oziroma na Dolenjskem?

»V Sloveniji Parma, Puc, prof. Stupica, Planinc in Bajec. Na Dolenjskem razen Rudija in mene še Sunjič, Škerij in Ivič. Med mladimi pa mnogo obetajoči republiški prvaki Tone Praznik iz Kočevja.«

— Kako ocenjujete svoj in Ostermanov nastop?

»Svoj nastop ocenjujem za zadovoljivo, Ostermanov pa za slabši.«

SD

Kako sta igrala?

IGOR PENKO:

Dobil z: Bratkom, Ivačičem, Saradjenom in Mihevcem
Izgubil s: Planincem, Čude manom in Longerm
Remiziral z: Jelenom, Ostermanom, Ačkom in Bajcem

RUDI OSTERMAN:

Dobil z: Ivačičem in Saradjenom
Izgubil s: Planincem, Bratkom, Ačkom, Bajcem in Longerm
Remiziral s: Penkom, Mihevcem, Jelenom in Čudemmanom

Končni vrstni red: 1. Planinec 8,5 2. Bajec 8 3. Jelen 7,5 4. Longar 6,5 5. do 6. Čudemman in Penko 6 7. Mihevc 5,5 8. Bratko 5 9. Ivačič 4,5 10. Osterman 4 11. Saradjen 2,5 in 12. Ačko 2 točki.

■ **VEVCE** — Tu je bil 18. avgusta mednarodni pionirski plavalni dvoboj med reprezentancama Julijske krajine in reprezentanco Slovenije. V reprezentanci sta nastopila tudi plavalca Celulozarja Igor Turk in Nevenka Jenkole. Reprezentanca je premagala goste z 84:80. Igor Turk je dosegel nov republiški rekord za mlajše mladince na progi 200 m prosto s časom 2:39,0. Nevenka Jenkole pa je bila na 50 m delfin druga s časom 36,0. V štafeti, ki je zmagala, je Nevenka svoj del proge preplavala s še boljšim časom 35,7 sekund. (L. H.)

■ **CELJE** — Vaterpolisti Celulozarja so odšli predčasno iz Celja, ker niso hoteli odigrati preostale prvenstvene tekme s Koprom, ki je prispel na tekmovalno mesto s enodnevno zamudo. Zamuda gre na rovaš PK Neptun iz Celja in tekmovalne komisije pri plavalni zvezi Slovenije. Plavalni klubi niso dobili točnega datuma pričetka tekmovanja, zato je prišlo do neželjenega spoprijelja. Ker so vsi Celulozarjevi vaterpolisti zaposleni, bi s svojo odsotnostjo naredili neopravičen izostanek z dela, s čimer pa se vodstvo kluba ni strinjalo. (L. H.)

IGRAČE

Najboljša igraka: HRANILNIK!

Že otroci naj se mimogrede nauče varčevati in v igri bodo spoznavali življenjsko resnico: zrno do zrna pogaja, kamen do kamna palača! Tudi vi lahko dobite hranilnik za svojega otroka pri

Dolenjski banki in hranilnici

v NOVEM MESTU in njenih poslovnih enotah

v KRŠKEM, TREBNJEM ali METLIKI!

NE POZABITE:

Dolenjska banka in hranilnica v Novem mestu je lani avgusta zvišala obrestne mere: za navadne vloge na 6,50%, za vezane vloge do 8%! — in ne pozabite tudi na ugodne obresti za sredstva na deviznih računih občanov, za katere plačuje banka od 4–6 odstotkov v devizah, razen tega pa dodatno še od 1,5 do 2,5 odstotka v dinarjih!

V vsako vas je že mogoče z avtom

Cesta Konjsko—Laze bo, kot predvidevajo, dograjena v enem mesecu

Alojz Lipoglavšek, ki s skupino cestarjev skrbi za ceste četrtega reda in vaše poti v sevniški občini, z zadržanim veseljem pripoveduje: »Zadnjih pet ali šest let so naši ljudje toliko naredili, da se je v vsako vas mogoče pripeljati z osebnim avtomobilom. To je za mnoge ljudi izrednega pomena.«

Letošnja največja akcija, katere se je lotila krajevna skupnost Sevnica, je gradnja ceste Konjsko—Laze, ki bo pot iz Telč v Sevnico skrajšala natanko trikrat — od 24 na 8 kilometrov. Ko smo si ogledali traso, ki poteka po zelo težavnem in strmih terenu, je bilo sprva kar težko

verjeti, da se ljudje sami lotijo tako zahtevnih gradenj. Od ceste si morajo res veliko obetati.

V nedeljo in ponedeljek, 18. in 19. avgusta, so se lotili še ene velike prostovoljne akcije. Navozili in nasuti gramoz za 400 metrov razmeroma širokega cestišča niso močje solze. Skoda le, da jim vreme ni bilo najbolj naklonjeno.

Ker cesta s tem še ne bo dograjena, je krajevna skupnost sklenila organizirati skupino delavcev in prostovoljcev, ki bodo stalno delali. Trenutno manjka še milijon starih dinarjev, cesta pa je že toliko dograjena, da se je po njej mogoče peljati s tereznim vozilom.

Gradnja cest pa so se letos lotili tudi v nekaterih drugih krajih; pri tem naj posebej omenimo cesto Zabukovje — Mrzla planina.

DVE NOVICI IZ KRMELJA

RAZSTRELITEV SEPARACIJE. V soboto, 24. avgusta, bodo v Krmelju minirali in razstrelili separacijo bivšega rudnika. Dela bo opravilo podjetje »Kamnik« iz Kamnika v času od 10. do 18. ure zvečer. Metalna je ta objekt, ki ne služi več svojemu namenu, prodaja.

PROSTVOLJNO DELO V METALCI. Zaradi povečanja delovnih prostorov metalne so se delavci tega obrata odločili, da bodo pri tem pomagali tako, da bo vsak izmed zaposlenih opravil pet prostovoljnih delovnih ur. Vsak dan popoldne dela skupina, delavci pa se sem prijavljajo, kdaj bo kdo delal, da bo opravil svojo dolžnost. S tem bodo pripomogli k znižanju stroškov za predvideno povečanje prostorov, kar je nujno potrebno. Rešeno pa še ne bo vprašanje, kje bi delali velike objekte, za katere sedanja hala ni dovolj velika in morajo delavci pogosto delati na prostem.

S KOLESOM SE JE ZALETEL. Prejšnji ponedeljek se je na cesti Zavratec—Arto nedaleč od vasi Zavratec zaletel s kolesom Branko Zorko in obležal na cesti. Ponesrečenca je našel voznik osebnega avtomobila Alojz Krnac iz Smarje in ga odpeljal v sevniški zdravstveni dom. Na kolesu je za okoli 150 din škoda.

Občani, pravočasno prijavite spremembo bivališča!

Svet za splošno upravo občinske skupščine Sevnica je na minuli seji med drugim razpravljala tudi o tem, da prebivalci pri spremembi bivališča tega ne prijavijo matični službi. Take prijave bi morali občani podati v osmih dneh po nastali spremembi. Ob raznih akcijah je bilo že večkrat ugotovljeno, da so naslovi zelo pomankljivi. Po veljavnih predpisih so predpisane kazni za te prekrške od 200 do 300 din ali zapor do 15 dni. Ravno tako morajo v 12 urah prijaviti začasno bivanje tujcev v Jugoslaviji tisti, pri katerih so se tuji nastanili. Njihovo odjavo pa je treba prigrasiti pristojnemu organu v 24 urah po odhodu tujcev.

Svet je sklenil, da morajo vsi prebivalci sevniške občine prijaviti pravi naslov stalnega bivališča najkasneje do 30. oktobra 1968. Kdor do tega časa tega ne bo storil, bo pristojni organ predlagal proti njemu uvedbo postopka pri sodniku za prekrške.

Največje pomanjkljivosti pri prijavno-odjavni službi so bile ugotovljene pri fluorografski akciji prav v Sevnici.

SEVNIŠKI PABERKI

NOVE TRGOVINE. Prejšnji četrtek je Trgovsko podjetje Sevnica odprlo še samopostrežno trgovino, ki je nova pridobitev kraja. Trgovsko podjetje MERKS iz Celja pa bo, kot predvidevajo, svojo trgovino v Sevnici odprlo 25. avgusta.

DANES V BENETKE IN TRST. Turističnemu društvu se je posrečilo zbrati čez 40 prijav za dvodnevni avtobusni izlet v Trst in Benetke, ki je predviden 22. in 23. avgusta. Izlete pa pri-

pravlja tudi društvo upokoencev. V septembru predvidevajo tri enodnevna potovanja v naše turistične kraje, ki bodo stala okoli tri stote tisočake na osebo.

POSEBEN VLAK V NOVO GORICO. Na veliko zborovanje ob 25-letnici vstaje primorskega ljudstva, ki bo 15. septembra v Novi Gorici, bo iz Brežic vozil udeležence poseben vlak, na katerem bodo praznični poseben popust.

KAKO UREJATI MESTNA ZEMLJISKA. Odlok, ki naj bi doletel postopek in druge nadzorne urejanja mestnega zemljišča, je na zadnji seji občinske skupščine zavrnila, ker ni bil dovolj temeljit. Zdaj je še v razpravi nov osrutek, prebivalci pa so povabljeni, da dajo zanj svoje pripombe in predloge.

SEVNIŠKI VESTNIK

Trgovsko podjetje
SEVNICA
poslovalnica 7
USNJE
nudi:

Ugoden nakup!

Zgornje usnje — popust do 40 %

Kruponi »Special« po 16,00 Ndin/kg

Avto plašči — stalna zaloga vseh dimenzij

Velika izbira vseh vrst obutve!

SOLA NA TELČAH JE ZAKOLICENA. Po dolgih letih čakanja so vaščani Telč in okolišnih vasi vendarle dočakali, da so v petek, 16. avgusta, zakolčili prostor za novo šolo. Kot piše v pogodbi z gradbenim podjetjem ZASAVJE iz Trbovelj, bo šola veljala 49 milijonov starih dinarjev, do tretje faze bo narejena do konca tega leta, dokončano pa dograjena do 31. julija prihodnje leto. Na sliki: podpredsednik ObS Jože Knez (desno) simbolično zasaja prvo lopato (Foto: M. Legan)

Spored letošnjega slavia

Proslava občinskega praznika in podelitev domicila bo 8. sept. ob 10. uri pri motelu

V četrtek popoldne, 15. avgusta, se je v Trebnjem znova sestel pripravljajni odbor za proslavo letošnjega občinskega praznika in podelitve domicila pravice Dolenjskega mu odreda, ki bo 8. septembra, ker letošnji praznik pride na sredo. Skupaj z zastopniki borcev te enote je bil sestavljen nadrobni spored prireditve.

En dan pred praznikom bo pohod mladine po poteh Dolenjskega odreda in Gubčeve brigade, ki tudi slavi obletnico ustanovitve. Obe enoti narodnoosvobodilne vojske sta delovali na območju sedanje trebanjske občine, zato je prav, da se sedanji rodovi seznajajo z njunimi potmi in borbami. Pohodov se bodo udeležili učenci osmih razredov, vodili pa jih bodo nekdanji borci.

Glavna slovesnost bo v nedeljo ob 10. uri pri trebanjskem motelu, v primeru slabega vremena pa bo zbor odreda in kulturni program ob isti uri pred spomenikom NOB v Trebnjem. Posebne delegacije bodo položile vence k spomenikom, kjer počivajo borci odreda: v Dobrničju, Gabrovki, Kriški vasi, Trebnjem in na Trebelnem.

V kulturnem delu sporeda bo nastopil mešani pevski zbor iz Trbovelj, zvrstile se bodo recitacije in nastop godbe. Odredu bo podeljena listina o domicilu. Ko bo kulturni del sporeda končan, bo pogostitev udeležencev nekdanjih borcev s partizanskim golažem, za tem pa zabava za vse udeležence slavia.

Danes o ciganskem vprašanju

Danes dopoldne bodo odborniki občinske skupščine v Trebnjem obravnavali problematiko Ciganov. V tej občini je opaziti, da Cigani v pretežni meri ne kažejo nobenih znakov opuščanja svojega dosedanjega načina življenja; podatki o prekrških pa dokazujejo, da se težave še zaostrujejo. Zato bodo predlagani nekateri ukrepi. V občini je trenutno 106 ciganov, ki živijo v 21 družinah.

Skupščina bo razen tega obravnavala še poročilo o delu osnovnih šol v zadnjem šolskem letu, gospodarjenje podjetij v prvi polovici leta ter še nekatere druge reči.

Slovesno kljub dežju

Praznik mokronoških gasilcev so dostojno proslavili — Novemu avtomobilu sta botrovala rojaka Ana in Jože Zagorc

Požrtvovalnim mokronoškim gasilcem vreme ni bilo naklonjeno. Vendar so slovesnosti ob 85-letnici društva potekale normalno, seveda pod dežniki. Najprej so si domačini in gostje ogledali prenovljen gasilski dom, nato pa je povorka gasilcev s pihalno godbo iz Trebnjega krenila do prireditvenega prostora na trgu pred domom Svobode. Slovesnost je pričel predsednik društva Rudij Bizjak, ki je v pozdravnem govoru med drugim dejal:

»Želim, da bi bila ta proslava prelomnica v zgodovini našega društva, da bi gasilsko društvo postalo res množična organizacija, ki bi bila sposobna sodelovati pri vseh akcijah, ne samo pri požarni obrambi.«

Za tem je podal kroniko društva tajnik Ludvik Gulic. Spregovoril je še poveljnik občinske gasilske zveze Franjo Bulc, predsednik zveze Pavle Japelj pa je izročil Jožetu Simončiču ključke no-

vega avtomobila. Najbolj zaslužnim gasilcem v občini je podelil diplome član predsedstva rep. gasilske zveze Matija Sila. Na prireditvi so bili prisotni pokrovitelji proslave predsednik občine Ciril Pevec, botra avtomobila Ana in Jože Zagorc iz Mokronoga, ki že 45 let živita v ZDA, predstavniki drugih gasilskih zvez in društev ter veliko število domačinov. Na koncu so k spomeniku položili venec vsem padlim gasilcem. Po slovesnosti je bila zabava.

Za konec še nekaj besed zelo prizadevnega predsednika Rudija Bizjaka: »Gasilci smo v Mokronogu edino društvo, ki še nekaj naredi. S prostovoljnimi delom smo s podporo drugih občanov obnovili dom. Velika pridobitev je za nas nov avtomobil. Naša želja je, da bi dogradili stanovanje v domu, predvsem pa da bi dobili novo brizgalno, ker je sedanja povsem zastarela.

J. KRŽIČ

Izredna seja zadružnega sveta

Zaradi sedanjega težkega gospodarskega stanja Kmetijske zadruge Trebnje in kmetijstva občine nasploh, bo v torek, 3. sept., izredna seja zadružnega sveta. Vodstvo zadruge je pripravilo obsežno poročilo, v katerem so navedene tudi obveznosti zadruge do 1972. Stanje kmetijstva in davčno politiko bo še pred tem obravnaval občinski komite ZK, to pa bo tudi na dnevnem redu seje medobčinskega sveta Zveze komunistov, ki se bo sestal 28. avgusta. Kmetijska zadruga Trebnje je imela v prvi polovici letošnjega leta 36.558 novih dinarjev izgube, ki je bila posledica poslabšanja tržnih razmer. V tem času ni imela v trebanjski občini izgube nobena druga gospodarska organizacija.

Borci so obiskali bolnišnico Franjo

Krajevna organizacija ZB Dobrnič je priredila v nedeljo, 18. avgusta, avtobusni izlet za svoje člane. Kljub slabemu vremenu se ga je udeležilo okrog 50 borcev. Obiskali so partizansko bolnišnico Franjo pri Cerknem. Postojnsko jamo in Urh pri Ljubljani.

Živahno na sejmu v Mokronogu

Tudi letos je bil na jermenskem sejmu v Mokronogu velik promet, čeprav nekoliko manjši kot druga leta. Kmetje so iz bližnjih in tudi oddaljenih krajev prignali govejo živino, vendar je bila kupčija bolj slaba. Nenavadno veliko je bilo letos konj, kar kaže na to, da bi bilo tudi v Mokronogu pametno vpeljati sejem za konje.

Mokronoška rojaka Ana in Jože Zagorc, ki že 45 let živita v ZDA, sta v nedeljo botrovala novemu gasilskemu avtomobilu (Foto: J. Kržič)

TREBANJSKE IVERI

NOVA PRODAJALNA MESA. Prejšnji teden je KZ Trebnje odprla v hiši ob odcepu ceste proti Medvedjemu selu novo, lepo urejeno prodajalno mesa, ki bo razbremenila sedanjo prodajalno in skrajšala pot kupcem iz Starega trga in okolice. Stavbo je preuredilo trebanjsko komunalno podjetje.

SEZONA JE ZAMUJENA. Kljub prvotnim načrtom, da bo trebanjsko kopališče na Temenici zgrajeno do glavne sezone, se je delo zavleklo, ker so delavci Splošne vodne skupnosti v Mirni. Toda tudi kasneje ni bilo delo tako hitro od rok, kot je bilo pričakovano.

KAJ JE TAKO? Ne da bi imeli na voljo zadnje podatke o nočitvah in drugi turistični dejavnosti v kraju, je mogoče trditi,

da je letošnje leto prekosilo vse dosedanje. Zato je toliko bolj nerazumljiv odnos gostincev do so. delovanja v turističnem društvu. Upravni odbor se je že dvakrat poskušal sestati, vendar njihovih zastopnikov ni bilo blizu.

ZACETEK SLIKARKEGA TABORA. Organizator prvega tabora navihni umetnikov, tretjnjske Forme vive, se je dogovoril, da bo začetek tabora včeraj, 21. avgusta. Prijavilo se je 7 naivcev, ki bodo svoja dela pustili v Trebnjem. Več o tem bomo še poročali na kulturni strani našega lista.

Petnajsta brigada se spoprime z Nemci

Petnajsta ali Belokranjska brigada je bila ustanovljena dobre tri tedne po laški kapitulaciji. Po takojšnjih borbah se je zmanjšalo število borcev, zakaj stalne borbe z ustaši in domobranci po Vivodini in z Nemci okoli Ozlja ter v smeri proti Karlovcu in Kolpi so zahtevale razen nečloveškega napora dosti žrtev. Mnogo partizanov je pokosila smrt v dolgotrajnih bojih in spopadih s sovražniki, mnogi so omagali zaradi neskončnih pohodov; strle so jih bolezni in pomanjkanje. Bili so pa vmes tudi taki, ki jim je ob fašističnem divjanju zmanjkalo hrabrosti. Ti so klonili ter se s tiskanimi prepustnicami, ki jih je sovražnik trosil iz avionov, zatekali pod okupatorsko okrilje. Tako početje pa je bilo kot igranje na loterijo: ali so ga Nemci potisnili med ustanavljajoče se domobranske vrste ali pa je navzlic prepustnici dobil kroglo ali pa je moral v internacijo.

Pred srečanjem nekdanjih borcev XV. brigade, »Belokranjske«, ki bo 1. septembra v Metliki, hkrati z zborom gojencev in predavateljev oficirske šole pri glavnem štabu NOV in POS, objavljamo nekaj spominov na »Belokranjsko« brigado, ki jih je po pripovedovanju Olge Jurajevič, Početa Klemenčiča in Francija Kočevarja zapisal Hinko Wilfan.

Od tisoč začetnih borcev se je po borbah skrčilo nje število na 350 sestradanih, premrženih in na smrt utrjenih, toda dobro oboroženih, kakor pravi brigadni zgodovinar Mile Pavlin in doda a, da je ob koncu vojne brigada štela le še 363 borcev, a so bili zelo dobro oblečeni in do zelo oboroženi. Streliva je bilo na pretek; skoraj vsak drugi je imel strojno puško, ki so jo postale redkost, saj so skoraj vsi imeli brzostrelko.

Po dobrih treh tednih se je brigada vrnila v domače kraje. Seje zdaj je nastopila v zboru, da so se borci mogli vsaj prepričati, koliko je to: ena brigada partizanov. Tedaj je v zboru stalo približno 1100 mož in posameznih deklet. Številne izgube je nadomestila bojna izkušnost in trdna odločnost vztrajati do konca. Doslej se bataljoni skoraj ne strli niso pod brigadno zastavo, zakaj ko je bil ta bataljon kod okrog Metlike, je bil drugi kje na Vivodini, tretji pa je oprezal morda na Vahiti. Včasih so bili trije, včasih štirje bataljoni — kakor je naneslo. Jedro je ostalo neokrnjeno, ne dotaknjena pa je ostala tudi brigadna morala.

Prvi stiki z nastopajočo nemško močjo so bili v Zumberku, ko je nemški sunek prepolovil III. bataljon. V naglici je bilo za vsako ceno treba rešiti ranjence iz gorjanskih slovenskih bolnic. Dva dni je trajalo prenašanje noč in dan obkoljenih dvesto ranjencev na hrvaško stran pri Draganiću. To so bili napori, ob katerih so se borcem prikazovali zaželeni kraji kot fata morgana v vroči Sahari.

Brigadne enote so se razporedile po senčnatih obronkih Gorjancev na območju Novo mesto—Metlika, štab brigade je bil v Radatovcih, a bataljoni po obronkih vseh. Brigada je začela iskati stik s sovražnikom in oprežati za njegovimi premiki. Obveščevalci in izvidnice so se raztezali po vaseh onstran Gorjancev, da so vzpostavili zveze z našimi ljudmi.

Pritekati so pričela prve, dokaj izpodbudne vesti. Nemci so se za varnimi novomeškimi bunkerji ter pod okriljem tankov in topništva vedli kaj brezskrbno. Iz vse Slovenije so dovažali domobran-

ce iz postojank, ki jih ob laški kapitulaciji partizanske enote niso utegnile likvidirati. Bahavo so obljubljali Novomeščanom skorajšnjo osvoboditev cele Dolenjske izpod peščice partizanov, kolikor jih — po njihovem pripovedovanju — še životari po gozdovih. Prav nič jih ne bodejo v oči še sveže razvaline hudo bombardiranega Novega mesta, nad katerim so po domobranski zaslugi znesli svoj bes zaradi drznega odpora svobodoljubnega naroda. Ni so videli skritega posmeha v obeh Novomeščanov. Z belogardiističnimi enotami so prihajali iz Ljubljane agitatorji in meščanski politiki, ki so bili prepričani, da je prišel njihov čas. Vsa ta klerofašistična svojata je razglašala na vsa usta, da je sila narodnoosvobodilne vojske strta in da so osvobojenemu ozemlju dnevi šteti.

Težko bi bilo ustrahovati Belo krajino, ki se nikoli ni ustrašila sovražnih groženj. To so na svoji koži dobro občutili že Lahi. Nemce in opogumijene belogardiste pa je bilo treba o tem sele dokončno prepričati. Ta vojna, so pravili stari po belokranjskih vaseh, je čisto drugačna kot prva. Takrat so bila bojišča daleč stran in ni ga bilo civilista v Beli krajini, ki bi vedel, kakšno je videti takratno »bojno polje«. Ali danes, razlagajo isti ljudje, je bojišče vsaka vas, vsaka cesta, kjer tiste čase še vojaka videti ni bilo, razen, kadar je bil na dopustu.

Da bi se Nemci ne pritaknili Bele krajine, ni bilo niti misliti.

(Nadaljevanje sledi)

Pred sodiščem vlom v DINOS

Na tri leta in tri mesece strogega zavora je okrožno sodišče v Novem mestu obsodilo Borisa Makovec, nezaposlenega mizarja iz Portoroža.

Medtem ko je obtožencu tekla pogojna kazen, izrečena pred občinskim sodiščem v Piranu, je letos v noči od 4. na 5. maj v družbi z neugotovljenim sotorilcem vlomil v zaklenjeno pisarno poslovne enote podjetja DINOS v Novem mestu na Cesti herojev.

Na dvojnih vratih zadnjega vhoda je spretno odstranil šipi, odklenil vrata s ključem, ki sta tičala z notranje strani in že je bil v poslopiju. Odnesele je železno blagajno z 2.136,50 dinarji in jo odvelel do obrežja Krke. Tam je s krampom naredil odprtino ter izvlekel iz blagajne 1.935,34 din, medtem ko ostalega denarja ni našel. Iz-

ropano blagajno je nato vr- gel v vodo.

Makovec je trdovratno zani- kal, da bi bil tedaj sploh v Novem mestu, vendar mu to ni pomagalo. Pri njem so našli vozovnico za vlak od Ljubljane do Kandiže, razen tega ima sodišče dokaz za njegovo krivdo tudi v izve- denčevem mnenju o sledovih prstnih odtisov. Ne glede na izgovore je bil spoznan za krivega in obsojen. Sodba še ni pravomočna.

Morilec iz Tivolija se je obesil

V torek popoldan smo zve- deli, da se je v petek, 16. avgusta, v KPD Dob s pa- som obesil 30-letni Jurij Kr- mee iz Polja pri Ljubljani, ki je 10. junija lani v Tivo- liju v Ljubljani ubil 19-letno Nado Abruč iz Radovljice. Krmeec je bil zaradi naklep- nega uboja obsojen na 15 let strogega zavora.

Ukradel 10.000 avstr. šilingov

13. avgusta sta prišla v Re- gerčo vas pri Novem mestu na obisk k družini Bec za- konca Pavlin iz Avstrije. Na- slednji dan sta odšla v Ko- stanjeveco, doma pa sta pu- stila aktovko z 10.000 šilingi. Ko sta se vrnila, sta ugotovi- la, da jima je bil med od- sobnostjo ukraden ves denar. Tatu, ki je v hiši dobro po- znal razmere, so že na sledi.

Z avtom po stopnicah

V sredo, 14. avgusta, so stopi- li iz kočevske kavarne ob 19.40 trije kustravci. Sedli so v avto škoda LJ 467-92, ki je bil parkiran za kavarno. Bili so precej pod ga- some, kar se da sklepati iz njihove vožnje. Start jim je sicer uspel, a verjetno niso vedeli, kje so. Za- peljali so namreč mimo spomeni- ka ter kar preko šestih stopnic in ustavili pred lekarno. Imeli so srečo, da se niso prevrnili in da niso nikogar povozili. Nato so hitro zavili proti Podgorški ulici. Po tem pa so obrnili in jo mahnali proti Ljubljani. Na njihovo srečo jih ni videl noben milnik čprav se je vse zgodilo blizu zelo pro- metnega križišča.

Ce ni bil v avtomobilu sam lastnik, bo zdaj vsaj zvedel, na kakšnem izletu je bil njegov av- to...

KRI KI REŠUJE ŽIVLJENJA

Preteklih 14 dni so darovali kri na novomeški transfu- zijski postaji: Alojz Avbar, član Dolenjske Novo mesto; Ivan Vidic, član Pionirja Novo mesto; Jožica Klajder, članica Centra za socialno delo Novo mesto; Franc Molik, Martin Lavrin, Tomaž Kočevac, Stane Strumbelj, Mirko Malešević, Alojzija Vajc, Cirila Serčelj, Leopold Povše, Alojz Vidmar, Ana Hartman, Anica Vidmar, Jože Kamensček, Dragica Plut, Zvonka Stalcar, Branka Majerle, Marija Smalčec in Anton Novak, člani Iskre Semič; Ana Trautle, gospodinja iz Gabr- ja; Ludvik Rečko, član Splošne bolnice Novo mesto; Marija Draginc in Franc Franko, člani Novoteksa Novo mesto; Gi- ril Kos, Jože Frlan, Franc Božič, Dragica Crnigolj, Slavka Blatnik, Marija Adamič in Jožeta Teropšič, člani Ele Novo mesto; Ma Jan Marinič, dijak povomeške gimnazije; Vinko Rožič, Viktor Kovančič, Jože Suštar in Franciška Serčelj, člani Belta Crnomelj; Bogomir Novak in Breda Jerman, člani ObS Crnomelj; Ivan Strumbelj, član Bgrade, Crnomelj; Anica Veselič, gospodinja iz Purg; Dragica Kobe in Alojzija Stukelj, gospodinja s Kotar; Albin Gimpelj, upokojenec iz Rodin; Jože Zagar, upokojenec iz Rodin; Antonija Simončič, gospodinja iz Otovca; Jože Pirnar, član Laboda Novo mesto; Franc Avbar, član kolektiva Novoles, Struža; Faneška Kastelic, članica kolektiva Beli, Mirna peč; Franc Cečelič, Jože Bele, Alenka Bavdaš, člani kolektiva IMV No- vo mesto; Martin Kosce, član kolektiva Pionir, Novo mesto; Janez Kastelic, delavec iz Blške vasi; Ludvik Hočevac, član kolektiva PTT Novo mesto; Franc Fink, član kolektiva Opre- males, Novo mesto; Vinko Rožič, član kolektiva Iskra, Novo mesto; Matič Cuhlik in Nataša Bambič, članici kolektiva splošne bolnice Novo mesto; Valter Mlekus, član kolektiva Iskra, Sentjernej.

Dijaški dom MAJDE ŠILC Šmihel pri Novem mestu

razpisuje

1 delovno mesto

samostojnega delavca (delavke) na vrtnariji

POGOJ: večletna praksa na vrtnariji ali kmetijskem posestvu, sposobnost in veselje za delo na vrt- nariji.

Nastop službe je možen takoj.

Informacije o pogojih dela dobijo interese- ti v upravi doma ali po telefonu 068-21-109.

rdečila za
ustnice in
laki za nohte

BB
BRIGITTE
BARDOT

V VSAKO
KUHNJO

dodatni štedilnik

NA
OLJE

EMO

CELJE

EMO 6

M

Mercator

KOZMETIKA • USNJENA GALANTERIJA •
BIŽUTERIJA • MOŠKA, ŽENSKA, OTRO-
ŠKA KONFEKCIJA IN PERILO • TEKSTIL-
NO BLAGO • ŠPORTNE POTREBŠČINE •
STEKLO • PORCELAN • GOSPODINJSKE
POTREBŠČINE • ELEKTROAKUSTIČNI APA-
RATI • ELEKTROGOSPODINJSKI APARATI
• POHIŠTVO • ŠOLSKA POTREBŠČINE

do MILIJON Sdin
KREDITA — tudi
brez porokov!

blagovnica
novo mesto

UPRAVNI ODBOR
SPLOŠNEGA MIZARSTVA KRŠKO

razpisuje prosta delovna mesta za

**kvalificirane in priučene
MIZARJE**

stavbene in pohištvene stroke za svoje obrate:
v Krškem, Brestanici, Kostanjevici in Prekopi

Ponudbe je treba poslati na upravni odbor Splošnega mizarstva Krško.

Nastop službe možen takoj!

Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

Kadrovska komisija pri

Gradbenem podjetju

**OBNOVA
LJUBLJANA**

Titova cesta 39

razglasa naslednja prosta delovna in
vaješka mesta za:

1. visoko kvalificirane in kvalificirane tesarje
2. visoko kvalificirane in kvalificirane zidarje
3. kvalificirane varilce za elektrovarenje
4. tesarske in zidarske vajence
5. nekvalificirane delavce, ki bi bili pripravljeni priučevati se zidarske ali tesarske stroke

Kandidati pod 1. in 2. imajo možnost zaposlitve v tujini. Pri vseh razpisanih delovnih mestih, razen pod št. 4., imajo prednost moški z odsluženim kadrovskim rokom v JNA.

Samska stanovanja in hrana sta urejeni v podjetju. Osební dohodki se določajo po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov podjetja.

Razpis velja do zasedbe prostih delovnih mest.

Pismene, lahko tudi ustne ponudbe, sprejema kadrovska služba Gradbenega podjetja »OBNOVA«, Ljubljana, Titova c. 39, v sobi št. 12/I.

OBVESTILO

Trgovsko podjetje »Dolenjka«
Novo mesto

obvešča cenjene odjemalce, da se je
trgovina »USNJE« preselila z Glavnega trga na

Cesto Komandanta Staneta št. 14
(poleg lekarne).

Trgovina »ŽIVILA« na Cesti herojev bo zopet odprta od četrta, 22. avgusta, in bo poslovala na klasičen način.

Cenjenim odjemalcem se toplo priporoča kolektiv »Dolenjka«!

ZAHVALA

Po dolgotrajni bolezni nas je zapustil naš dragi mož,
ata, stari ata in brat

FRANCE ČEGOVIK

Iz Podgore 12 pri Straži

Zahvaljujemo se vsem sosedom, prijateljem in znan-
cem, ki so ga spremlili na njegovi zadnji poti, mu
poklonili vence in cvetje ter nam izrazili sožalje.
Posebno se zahvaljujemo dr. Živkoviču za ves trud
in zdravljenje v času njegove bolezni, gospodu žup-
niku, tov. Jakšetu za poslovalne besede, podjetju
Gorjanci in SZDL Straža za podarjena venca. Vsem
za vse še enkrat iskrena hvala.

Zalujodi:

žena Tončka, sinova Franci in Toni, hčerki Ida in
Minka, vnuček Marjan in drugo sorodstvo
Podgora, Novo mesto, Ljubljana, Raka, Prevalje

KRKA
TOVARNA ZDRAVIL
NOVO MESTO

oddelek za zdravilna zelišča
NOVO MESTO, Novi trg 9,
telefon: 21-304

**NABIRALCEM
ZDRAVILNIH ZELIŠČ**

priporočamo, da v mesecu juliju in avgustu nabirajo
predvsem naslednja zdravilna zelišča:

CVET: slezenovca, močvirskega oslada in rdeče de-
teljice

LIST: šmarnice, rdeče jagode, jetrnika, slezenovca,
borovnice, pljučnice in regrata

RASTLINO: gladišnika, navadne plavice, tavžent-
rože, vodne kreše, škrožlice, ženklija, zlate rozge,
zdravilnega jetičnika in zimzelena

KORENINE IN KORENIKE: arnike, pastinaka, ve-
likega divjega janeža, malega divjega janeža in
sladkih korenin

Poleg naštetih pa odkupujemo še razne druge vrste
zdravilnih zelišč.

Na vašo željo vam pošljemo cenik.

Nabirajte samo tista zdravilna zelišča, ki jih dobro
poznate.

Vsem nabiralcem sporočamo, da odkupujemo zdra-
vilna zelišča in suhe gobe tudi v naši odkupni po-
staji v Novem mestu, Novi trg 9 (avtobusna posta-
ja). Pošiljke nad 30 kg pošljite po železnici na
naslov: Krka, oddelek za zdravilna zelišča, železni-
ška postaja Novo mesto.

ORGANIZATORJEM IN ZBIRALCEM
priznamo za njihovo delo provizijo po dogovoru.

Zdravilna zelišča in suhe gobe, ki jih oddaste oseb-
no, vam izplačamo takoj pri prevzemu, blago, ki ga
pošljete po železnici, pa najkasneje v 3 dneh po pre-
jemu blaga. Stroške za prevoz po železnici plača
Krka.

Vsa potrebna navodila o nabiranju in odkupu zdra-
vilnih zelišč lahko dobite v našem oddelku za zdra-
vilna zelišča v NOVEM MESTU, NOVI TRG 9.

vsak četrtek

**ZA MLADE
PO SRCU**

~~~~~

**Kmetijska
zadruga
»KRKA«
Novo mesto**

nudi
rejem malih živali

**kvalitetne
plemenske
zajce**

po lastni izbiri in
ugodni ceni.

Dobite jih vsak dan na
obratu ZALOG pri Novem
mestu!

Pijte naravne
sadne sokove
Belsad

**VSAK DAN
SVEŽI
PIŠČANCI**

Trgovska podjetja, go-
stinci in potrošniki, nu-
dimo vam vsak dan sve-
že zaklane piščance odlič-
ne kvalitete.

Vsak petek in soboto do-
poldne prodajamo na no-
vomeški tržnici tudi ži-
ve piščance.

Naročila sprejemamo na
tel. 21-417 in 21-480

Za nakup se priporoča
Kmetijska zadruga
»KRKA« Novo mesto,
klavnica perutnine Trška
gora.

Novost v svetovni kozmetiki

Uporabljam

gaby's spray
za idealno pričesko zato ker...

gaby's spray

ne masti in ne lepi las
se razčesuje brez težav
utrjuje in da lep sijaj
pričeski

gaby's

Po licenci
FLYNN COSMETIK
ekskluzivno v Jugoslaviji
proizvaja

LEK LJUBLJANA

POIZKUSITE NAŠE MESNE
PROIZVODE

in ostanite tudi njihov potrošnik!

POSEBNO VAM PRIPOROČAMO:

- kranjske klobase
- tovske salame
- šunkarico
- vse ostale vrste klobas in salam

Za hrenovke, pečenice in safalade sprejemamo
posebna naročila

AGRARIA
BREŽICE

OBRAT
KLAVNICA
tel. 72-231

AVTOMOBILISTI!

zdaj je čas

za zimsko protektira-
nje gum! - Ne vozite
z gladkimi in izrab-
ljenimi gumami, ker
drsijo in s tem ogro-
žajo varnost vožnje!

GRADBENO IN OBRATNO PODJETJE NOVO MESTO

je odprlo v svojem vulkanizerskem obratu
v Kettejevem drevoredu 1 - pri bencinski črpalki v Novem mestu
ZBIRALNICO AVTO PLAŠČEV ZA PROTEKTIRANJE Z LETNIM IN
ZIMSKIM PROFILOM.

PROTEKTIRANJE BO OPRAVLJAL

PROTEKTOR — VULKAN iz Ljubljane.

RADIO LJUBLJANA

Visoko kvalitetna
sodobno embalarana

Zahtevajte jo
v naši trgovini!

Naročite
svoj list
na domaći
naslov

KRKA
Nava mesto

Delial®

ŠČITI PRED SONČNIMI OPEKLINAMI
IN POSPEŠUJE PORJAVITEV KOŽE

AKVAMIN — umetna mineralna voda v prahu
AKVAMIN — odlična kvaliteta, enostavno priprav-
ljanje
AKVAMIN — zadovoljuje vsak okus
ESKA — brezalkoholni napitek za otroke in odrasle
ESKA — z okusom limone, maline in pomaranče

proizvaja

**RADONJA
SISAK**

8 + 5

OSVAJA SVET
IN NAGRAJUJE

Če boste kupili enega izmed skrivnostnih
izdelkov in rešili nagradno izpolnjevanje,
ki jo izrežete in hkrati s kuponom za žre-
banje, katerega dobite ob nakupu izdelka,
pošljete proizvajalcu, boste vključeni v ve-
liko nagradno žrebanje v drugi polovici
decembra!

1. NAGRADA FIAT 124

39 NAGRAD IZDELKOV EMO:

štedilnik TOBI tip 166,
štedilnik na električno in plin TOBI
tip 170,
omarica za pomivanje posode...

EMO

CELJE

P_C_N_O_E
M_8 IN E_0-5
N_JV_C_I DOS_Z_K
TO_L_T_E T_HN_K

VSAK DAN: poročila ob 5.15,
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 15.00,
18.00, 19.30 in 22.00. Pisan glasbe-
ni spored od 4.30 do 8.00.

PETEK, 23. AVGUSTA: 8.08
Glasbena matineja, 9.30 Trikrat
deset, 10.15 Pri vas doma, 11.00
Poročila — Turistični napotki za
tuje goste, 12.30 Kmetijski na-
sveti — Jože Kregar: Vrtni špar-
gej, 12.40 Čez polja in potoke,
14.35 Naši poslušalci čestitajo in
pozdravljajo, 15.20 Turistični na-
potki, 15.25 Glasbeni intermezzo,
16.00 Vsak dan za vas, 18.45 Kul-
turni globus, 19.00 Lahko noč,
otroci! 19.15 Minute s pevko Ber-
to Ambrož, 20.00 Koncert zbora
»Glas iz Sofije, 21.15 Oddaja o
morju in pomoščah.

SOBOTA, 24. AVGUSTA: 8.08
Glasbena matineja, 9.30 Čez trav-
nike zelene, 10.15 Pri vas doma,
11.00 Poročila — Turistični na-
potki za tuje goste, 12.30 Kmetij-
ski nasveti — Edi Senegalčnik:
Nasveti za prezimovanje čebelar-
jev, 12.40 Narodne pesmi
in plesi s Pomoravja, 13.30 Pripo-
ročajo vam..., 14.05 Paleta zabav-
nih melodij, 15.20 Glasbeni inter-
mezzo, 15.45 Literarni sprehod —
R. K. Narayan: Lawleyeva cesta,
16.00 Vsak dan za vas, 17.05 Gre-
mo v kino, 17.35 Igramo beat!
18.15 Pravkar prispelo, 18.50 S
knjižnega trga, 19.00 Lahko noč,
otroci! 20.00 Sobotni večer z na-
povedovalko Eno Jano, 22.10 Od-
daja za naše izseljence.

NEDELJA, 25. AVGUSTA: 6.00
do 8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska
igra za otroke — Sergej Mi-
halikov: »Mehikanec, 9.05 Naši
poslušalci čestitajo in pozdrav-
ljajo — I, 10.00 Se pomnite, to-
variši..., Frano Kriznar: Okro-
gelska jama, 10.45 Nedeljski mo-
zaik lepih melodij, 11.00 Poročila
— Turistični napotki za tuje go-
ste, 12.10 Naši poslušalci čestita-
jo in pozdravljajo — II, 13.40 Ne-
deljska reportaža, 14.00 Čez hrib
in dol, 14.30 Humoreska tega ted-
na, 15.05 Popoldne ob zabavni
glasbi, 16.00 Radijska igra — Ka-
rel Cop: »Urek, 16.49 Glasbeni in-
termezzo, 19.00 Lahko noč, otroci!
20.00 »V nedeljo zvečer, 22.15
Serenadni večer.

PONEDELJEK, 26. AVGUSTA:
8.08 Glasbena matineja, 9.30 Z
operetnih odrov, 10.15 Pri vas do-
ma, 11.00 Poročila — Turistični
napotki za tuje goste, 12.30 Kme-
tijski nasveti — Inž. Milan Erja-
vec: Kakovost rodovniških telic in
prvencije lisaste pasme v Pomorju,
12.40 Majhen koncert pihalnih or-
kestrov, 13.30 Priporočajo vam...,
14.35 Naši poslušalci čestitajo in
pozdravljajo, 15.20 Glasbeni in-
termezzo, 16.00 Vsak dan za vas,
18.15 »Signal, 18.35 Mladinska
oddaja: »Interni 4594, 19.00 Lahko
noč, otroci! 19.15 Minute s pevko
Lidijo Kodrič, 22.10 Radi ste jih
poslušali.

TOREK, 27. AVGUSTA: 8.08
Operna matineja, 9.15 Kaj pojo
otroci po svetu in pri nas, 9.30
Pol ure z orkestrom Marty Gold,
10.15 Pri vas doma, 11.00 Poro-
čila — Turistični napotki za tuje
goste, 12.30 Kmetijski nasveti —
dr. Vilko Masten: Dva nova škod-
ljivca črnega ribeza, 12.40 Iz kra-
ja v kraj, 19.15 Minute s pevko
Metko Stok, 20.00 Radijska igra —
Miroslav Feldman: »V zaledju,
21.15 Parada popevke, 22.15 Skupni
program JRT — studio Ljubljana.

SREDA, 28. AVGUSTA: 8.08
Glasbena matineja, 9.15 Početni-
ski pozdravi, 10.15 Pri vas doma,
11.00 Poročila — Turistični na-
potki za tuje goste, 12.30 Kmetij-
ski nasveti — veterinar, 12.40 Slo-
venske narodne pesmi, 13.30 Pri-
poročajo vam..., 14.35 Naši po-
slušalci čestitajo in pozdravljajo,
15.20 Glasbeni intermezzo, 15.40
Narodne pesmi iz Argentine, 16.00

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA, 25. AVGUSTA

9.10 Kmetijska oddaja v madžar-
ščini (Pohorje, Plesivec) (Be-
ograd)
9.35 Poročila (Ljubljana)
9.40 Dobro nedeljo voščimo s
trium Burnik in fanti treh
dolin (Ljubljana)
10.00 Kmetijska oddaja (Zagreb)
10.45 Disneyev svet — serijski film
(Ljubljana)
11.35 Cirkus — angleški film (Lju-
bljana)
12.00 Nedeljska TV konferenca (do
13.00) (Zagreb)
.... Nedeljsko popoldne
18.35 TV kasiop (Ljubljana)
18.50 Sence nad Notre dame —
vzh. nemški film (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Beograd)
20.45 Vijavaja (Ljubljana)
20.50 Sacha Distel Show (Beograd)
21.50 Sportni pregled (JRT)
22.20 TV dnevnik (Beograd)

20.30 Vijavaja (Ljubljana)
20.35 Nova Gorica večeraj, danes,
jutri (Ljubljana)
21.05 Piskwickovci — II. nadalje-
vanje (Ljubljana)
21.55 Jazz festival v Ljubljani: Ple-
sni orkester RTV Zagreb
(Ljubljana)
22.15 Poročila (Ljubljana)

PETEK, 30. AVGUSTA

18.20 Mokodajeva pravljica (Ljub-
ljana)
19.05 Na sedmi steni — športna
oddaja (Ljubljana)
19.55 Cikcak (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Ljubljana)
20.30 Vijavaja (Ljubljana)
20.35 Lepi Serge — francoski celo-
večerni film (Ljubljana)
.... Simfonični koncert (Ljubljana)
.... Poročila (Ljubljana)

SOBOTA, 31. AVGUSTA

.... Evropsko prvenstvo v vod-
nem smučanju — prenos iz
Ruislipa (Evrovizija)
18.10 Disneyev svet — serijski film
(Ljubljana)
19.00 Pred mednarodnim simpozij-
em sredstev informacij v
Ljubljani (Ljubljana)
19.20 Nebo Evrope v II. svetovni
vojni — oddaja iz cikla
Sprehod skozi čas (Ljubljana)
19.45 Cikcak (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Ljubljana)
20.30 Vijavaja (Ljubljana)
20.35 Zabavno glasbena oddaja —
(Zagreb)
21.35 Osvajalci — serijski film
(Ljubljana)
22.25 Karavana zapravlječkov —
VII. del (Ljubljana)
22.55 TV kasiop (Ljubljana)
23.10 Poročila (Ljubljana)

PONEDELJEK, 26. AVGUSTA

18.30 Po Sloveniji (Ljubljana)
18.45 Propagandna medigra (Ljub-
ljana)
18.50 Cilj je lep, toda pot je te-
žavna — kulturna reportaža
(Ljubljana)
19.20 Obratje — oddaja za ita-
lijsko narodnostno skupino
(Ljubljana)
19.45 Plošča poletja V. (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Ljubljana)
20.30 Vijavaja (Ljubljana)
20.35 Feidex: Osel — TV drama
(Zagreb)
23.15 Poročila (Ljubljana)

TOREK, 27. AVGUSTA

18.05 Risanke (Ljubljana)
18.25 Torkov večer z Jožetom Kam-
pičem in pevci (Ljubljana)
18.50 Zmagovalci — film iz zdrav-
stva (Ljubljana)
19.05 Svet na zaslonu: Češkoslo-
vaška (Ljubljana)
19.55 Cikcak (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Ljubljana)
20.30 Vijavaja (Ljubljana)
20.40 Nemani storilec — italijanski
celovečerni film (Ljubljana)
22.30 Rezervirani čas (Ljubljana)
22.50 Poročila (Ljubljana)

SREDA, 28. AVGUSTA

18.30 Obvezane glave — lutkovna
serija Kijuckeve dogodivšči-
ne (Ljubljana)
19.05 Poezija plesne vsakdanjosti —
Evridika — balet (Ljub-
ljana)
19.45 TV prospekt (Zagreb)
20.00 TV dnevnik (Ljubljana)
20.30 Vijavaja (Ljubljana)
20.35 Trenutek 68 — Morje, mor-
je... (Ljubljana)
21.35 Perry Mason — serijski film
(Ljubljana)
22.25 Poročila (Ljubljana)

ČETRTEK, 29. AVGUSTA

17.35 Buffalo Bill — serijski film
(Ljubljana)
18.00 Po Sloveniji (Ljubljana)
18.15 Propagandna medigra (Ljub-
ljana)
18.20 V narodnem ritmu (Beograd)
18.45 Po sledih napredka (Ljub-
ljana)
19.05 Koncert kvarteta Golden Ga-
te (Beograd)
19.45 Cikcak (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Ljubljana)

**POMAGAJ SI SAM
IN UNIOR®
TI BO POMAGAL**

Opravičilo

**8 + 5
OSVAJA SVET
IN NAGRAJUJE**

V prejšnji številki našega lista nam je tiskarski škrat pri
oglasu tovarne EMO Celje pošteno pomagajal.

Namesto nagradne izpolnjevanke, ki je bila namenjena kup-
cem izdelkov tovarne EMO Celje, je postavil kar rešitev.
Pa še tu se je zmotil — izpolnjevanke je rešil nepravilno in
v zelo neprimerni vsebini.

Opravičujemo se za res grobo in neljubo pomoto tovarni
EMO Celje, prav tako vsem našim bralcem in še posebej
kupcem izdelkov tovarne EMO Celje.

OGLASNI ODDELEK:
CELJSKI TEDNIK

kdor ponudi DONAT ponudi zdravje

KMETOVALCI POZOR!

V Murski Soboti je konsignacijsko skladišče kmetijske zveze kmetov Štajerske iz Gradca, Avstrija. — Rabljeni KMETIJSKI STROJI,
TRAKTORJI, PRIKLJUČKI, KOSILNICE, ORODJE, NOVI REZERVNI DELI. — Šestmesečna garancija — Zagotovljena servisna služba. —
Možen nakup na kredit. — Ogled in prodaja pod strokovnim vodstvom od ponedeljka do petka od 8. do 14. ure — KIK Pomurka,
obrat KZ Agromerur, Murska Soboti, Ulica Iva Lola Ribarja 3

